

Fontos a magyarság brüsszeli képviselete

Elengedhetetlenek az uniós források

Több mint 11 millió lejnyi uniós pénzből újították fel a természettudományi múzeumot

Fotó: Karácsonyi Zsigmond

Hétfőn délelőtt Maros megye jövőjéről és az uniós forrásokból történő fejlesztési lehetőségekről sajtóreggelin beszélgetett Csibi Attila Zoltán, az RMDSZ Maros megyei szervezetének elnöke, Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke és Vincze Loránt EP-képviselő. A kötetlen formában

zajló sajtóreggelin a brüsszeli jelenlét fontosságáról, jelenlétünk tétjéről is szó esett.

Mezey Sarolta

(Folytatás a 4. oldalon)

Tanácsos elkerülni

Az említett szakaszon, az 1848 úttal (Kövesdomb) és az 1918. December 1. úttal (Hosszú utca) való útkereszteződésben zajló munkát legkésőbb május 5-ig fogják befejezni.

2.

A zene és barátság ünnepe Nyárádszentmártonban

Múlt szombaton Nyárádszentmártonban, a Magyar Unitárius Egyház püspöki hivatala és Nyárádszentmárton-Csíkfalva unitárius egyházközsége közös szervezésében egyetemes kórustalálkozót tartottak.

5.

Körvonala az előző év döntő megismétlése

Megkezdődtek a második kör mérkőzései a férfikosárlabda Nemzeti Ligában, miközben a Marosvásárhelyi CSM csupán bemutató mérkőzésekkel vigasztalja magát és a szurkolókat.

7.

Beiratkozás előkészítő osztályokba

Május 14-ig zajlik az előkészítő osztályokba való beiratkozás első szakasza. A második beiratkozási szakaszra május 31. – június 7. között kerül sor.

8.

OPTICA OPTOFARM

A látás szakértője

50% kedvezmény nyugdíjasok részére
április 26. – május 31. között

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

Tragédiából ünnep

Kaáli Nagy Botond

Szabadnapra virradtunk, elkezdődött a május elsejei lazulás, van, akinek csak két nap, van, akinek egy jó hosszú hétvége. Mi, akiknek életében a szocialista rendszer áldásos gondviselése kapott néminemű, nem kívánt szerepet, a tudatalattiban valószínűleg ellenségesen viszonyulunk a május elsejei ünnephez – abban a korban szocializálódtunk, amelyben a rendszer – melynek ideológiájában központi szerepet játszott a dolgozó nép – kisajátította magának a napot, amelyet politikai megfontolásból nem a munkások, hanem a munka ünnepének keresztelt át. Igen, átkeresztelte, átnevezte, mert a munka ünnepe – még ha nem is ezt súlykolták belénk – nem a szocialista-kommunista diktatúrák találmánya, hanem sokkal régebbi annál. Időpontja pedig egy tömegmészárláshoz kötődik. A május elsejei ünnep gyökerei a brit ipari forradalomig nyúlnak vissza. Ekkor fogalmazta meg Robert Owen gyártulajdonos a „nyolc óra munka, nyolc óra rekreáció, nyolc óra pihenés” szlogent, és tette közzé a munkások követelését, melynek eredményeként a munkaidő nyolc órára való csökkentését szerették volna elérni. Erre először Ausztráliában került sor, és az ottani, melbourne-i építőmunkások sikere a többi ország munkásosztályát is inspirálta. Chicagóban 1886. május elsején az ottani munkás szakszervezetek szerveztek sztrájkot a nyolcórás munkaidő bevezetésének elérése érdekében, a többnapos eseményen 350.000 ember vett részt, ám a rendezvény negyedik napján

(Folytatás a 3. oldalon)

MÁJUS

1., szerda
A Nap kel
6 óra 7 perckor,
lenyugszik
20 óra 32 perckor.
Az év 122. napja,
hátravan 244 nap.

***Isten éltesse!**

Ma FÜLÖP,
holnap ZSIGMOND napja.
ZSIGMOND: a germán eredetű német Siegmund, Sigismund névből származik. Elemeinek jelentése: győzelem + védelem.

IDŐJÁRÁS
Változékony
Hőmérséklet:
max. 22 °C
min. 9 °C

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2024. április 30.

1 EUR	4,9759
1 USD	4,6361
100 HUF	1,2736
1 g ARANY	345,2064

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadjuk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

Megyei hírek

Zenenapló – lemezbemutató

Ezzel a címmel mutatja be május 7-én 19 órától a Mihai Eminescu Ifjúsági Házban első önálló lemezét Tasi Nóra énektanár, jazz-előadóművész, zeneszerző. A jazz, pop és rock stílusban összeállított lemezen tizenkét dal hallható, látható Sárosi Péter – billentyűs hangszer, Gáspár Álmos – gitár, Kerezi Csongor – basszusgitár, Pál Gábor – dobok, Gábor Szabolcs – szaxofon, Vaughn Roberts – trombita, továbbá Farkas-Kovács Tímea, Gáspár Zsanett és Lazsádi Kata vokál kíséretében és természetesen a szerző, Tasi Nóra előadásában.

A művészeti útkeresés a sajtóban

Május 7-én 17 órától a Dr. Bernády György Közművelődési Alapítvány székhelyén, a Horea utca 6. szám alatt bemutatják Szuszámi Zsuzsa A művészeti útkeresés változatai a romániai magyar időszak sajtóban (1965–1975) című kötetét. A művészettörténész és rádiós szerkesztő Szuszámi Zsuzsa doktori kutatásait tartalmazó kötetet Nagy Miklós Kund újságíró, művészeti író ismerteti. A Scientia Kiadót Sorbán Angella, a kiadó igazgatója képviseli.

A Fedák Sári a Spectrum Színházban

Május 10-én, pénteken 19 órától a Spectrum Színház színpadán Szűcs Nelli, a budapesti Nemzeti Színház kiváló színművésze Fedák Sári című önálló estje látható. Rendező Dávid Zsuzsa és Szűcs Nelli.

Újra Marosvásárhelyen a Sárík Péter Trió

Május 10-én, pénteken 19 órától az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvány nagytermében újra fellép a Sárík Péter Trió: Sárík Péter (zongora), Fonay Tibor (bőgő), Gálfi Attila (dob). A trió 2018-ban jelentette meg az első Bartók-feldolgozásokat tartalmazó lemezét, melyet a Zeneakadémia Nagytermében mutattak be. Azóta a világ 15 országában adták elő, óriási sikereket aratva Finnországtól Kazahsztánon át egészen Kínáig. A CD 2020-ban Fonogram-díjat kapott „Az év jazz albuma”-ként, a 2022-ben megjelent koncertváltozat pedig 2023-ban volt jelölt ugyanerre az elismerésre. Most ennek a sorozatnak a legújabb lemezét mutatják be. A helyek száma korlátozott, helyfoglalás a 0723-219-757-es telefonszámon (Demeter József-Döme).

Az utolsó vagon – pénteken Nagyváradon

Nagyvárad ünnepén, a Varadinum fesztén május 3-án, pénteken délután a Léda-házban kettős könyvbemutatót ismertetik a sepsiszentgyörgyi Tamás Dénes A tó című kisregényét. A szerzővel du. 6 órától Fazakas Márta beszélget, 7-től pedig Vajda Györggyel Az utolsó vagon című kisprózakötetéről Szűcs László beszélget. A helyszínen mindkét kötet megvásárolható, a szerzők dedikálnak.

Hírszerkesztő: Vajda György

A hét végén is dolgoznak

Tanácsos elkerülni

Bár láthatóan haladnak a Dózsa György utca felújításával, a vasútállomástól a volt telefonpalotáig tartó szakaszon az utóbbi napokban csak nagyon lassan, hosszú szünetekkel való várakozás nyomán, lépésben lehetett haladni a nem forgalmasnak számító időszakokban is. Amint a polgármesteri hivatal hirdetéséből kiderül, ez a hét végén sem lesz könnyebb, bár éjszaka is dolgoznak. Az említett szakaszon, az 1848. úttal (Kövesdomb) és az 1918. December 1. úttal (Hosszú utca) való útkeresztezéskor zajló munkát legkésőbb május 5-ig fogják befejezni. Az említett időpontig tanácsos elkerülni az említett útszakaszokat, vagy, ha nem lehetséges, akkor figyelmesebben vezetni.

Sokan teszik fel a kérdést, hogy minek kell kerékpársáv és zöldövezet az út két oldalára, ami bonyolította a munkálatokat. Amint már jeleztük, a közlekedés korszerűsítésére vonatkozó EU-s projekt finanszírozója ezekkel a szén-dioxid-kibocsátás csökkentésére vonatkozó feltételekkel fogadta el és támogatja a kivitelezést. (b)

Forgalmi dugó a város legfontosabb útkeresztezéskoránál

Fotó: Karácsonyi Zsigmond

Kedves olvasóink!

Az ortodox húsvéti munkaszüneti napokon hirdetési irodánk nyitvatartása a következőképpen módosul:

- május 1., szerda és május 2., csütörtök: 10–14 óra között nyitva
- május 3., 4., 5.: zárva;
- május 6., hétfő: 10-14 óra között nyitva.

A május 2-ii, Műsorkalauz tartalmazó lapszám után a következő május 7-én, kedden jelenik meg. Időközben az előfizetéseket, illetve a sürgős apróhirdetéseket (gyászjelentés, részvétnyilvánítás) a 0728-082-259-es telefonszámon fogadjuk, és a lap internetes felületén megjelentetjük.

Népújság

RENDEZVÉNYEK

A Stúdió Színház műsora

A Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem Stúdió termében május 4-én 19 órától Ivan Viripajev Résegek című darabját adják elő újra az elsőéves magiszteri színészosztály hallgatói. Tizennégy elveszett ember és egy görbe éjszaka, amikor mindannyian berúgtak, és bevalótták maguknak azt, amit józan fejjel nem tudtak. Felismerik a józan boldogtalanságukat, közben mégis szabadnak érzik magukat. Május 7-én, szintén 19 órától a Möricz Zsigmond Árvácska című regénye alapján színpadra állított Állami című előadás lesz újra látható. A másodéves magiszteri színészosztály és vendégtanárunk, Forgács Péter olvasatában négy színésznő eleveníti fel a történetet, amely mélyrehatóan foglalkozik a családdal, a szeretetlenség és a szeretettség groteszk természetével.

Márványföldből gyöngyvirágok

Négyszer tűzi műsorra májusban a Maros Művészegyüttes a Márványföldből gyöngyvirágok című előadást, a következőképpen: május 10-én 19 órától, május 13-án 10 és 19 órától, május 14-én 19 órától a művészegyüttes kövesdombi előadótermében. Az előadáson Kalotaszeg néptánc- és népdalörökségét elevenítik fel, magyar, román és cigány táncok

bemutatásával. Rendező-koreográfus: Sánta Gergő, alkotótárs: Sánta-Bíró Anna, tánckarvezetők: Kásler Magda és Kovács Szabolcs-Zoltán, zenekarvezető: Moldován-Horváth István, igazgató: Barabási Attila-Csaba. Előzetes helyfoglalás a 0757-059-594-es telefonszámon.

Az Ariel május eleji kínálata

Az Ariel Ifjúsági és Gyermekszínház május 10-én, pénteken 9.30 és 11 órától az 5 éven felülieknek szóló Gabi és a repülő nagypapa című előadást tűzi műsorra a Nyomda utca 4. szám alatti előadótermében. Rendező: Vidovszky György. Május 15-én, szerdán 19 órától a felnőtteknek, illetve 14 éven felülieknek szóló GGworld – táncszínházi előadás látható újra Gigi Căciuleanu rendezésében. Ehhez az előadáshoz információk, helyfoglalás az arielszinhaz@gmail.com e-mail címen és/vagy a 0747-942-181-es telefonszámon.

A Zenei Napok nyitóhangversenye

Május 9-én, jövő csütörtökön 19 órától az LIII. Marosvásárhelyi Zenei Napok rendkívüli fesztivál nyitó hangversenye hallgatható meg a Kultúrpalota nagytermében. A Marosvásárhelyi Állami Filharmonia szimfonikus zenekara műsorán: S. Rahmaninov: 2. c-moll zongoraverseny, op.18, A. Dvořák: 9. e-moll, Újvilág szimfónia, op. 95. Vezényel Mihela Cesa-Goje, szólólista Anna Fedorova (zongora). A fesztivál május 30-án zárul.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasag.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasag.ro **E-mail:** nepujasag@e-nepujasag.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Tarolt a román filmgálán Tudor Giurgiu Libertate '89 – Nagyszeben című filmdrámája

Megkapta az idei román filmgála nagydíját, és a 14 jelölésből 10-et díjra váltott a magyar-román koprodukcióban készült a Libertate '89 – Nagyszeben (Libertate) című történelmi filmdráma – közölte a Filmtett.ro erdélyi magyar filmes portál.

A bukaresti Nemzeti Színházban hétfő este megrendezett Gopo-gálán az 1989-es romániai forradalom egyik kevésbé ismert, nagyszebeni szeptétét felidéző, a rendszerváltást megkérdőjelező játékfilmért Tudor Giurgiu megkapta a legjobb forgatókönyvért járó Gopodiát, Lemhényi Réka megkapta a legjobb vágó, Székely Tamás és André Rigaut pedig a legjobb hangmester Gopo-díját.

A Filmtett felidézte: a film vágója a kolozsvári születésű, Balázs Béla-díjas

Lemhényi Réka, aki a Hajdu Szabolcs-filmek (Macerás ügyek, Tamara), Szabó István Az ajtó és Pálfi György filmjei (Mindörökké, Az Úr hangja, Szabadesés, Final Cut, Nem vagyok a barátod, Taxi-dermia) után többek közt Tudor Giurgiu Miért én? (De ce eu?) című thrillerén is dolgozott, és ezért 2016-ban is Gopóra jelölték, ezúttal azonban színpadra is léphetett, hogy átvegye a szobrocskát a Libertatéért.

Székely Tamás Nagyváradról indult, a 2000-es évek közepétől dolgozik főként utómunka-hangmesterként, dolgozott egyebek mellett a Varga Katalin balladája, a Saul fia, a Testről és lélekről, az Északi fény, a Jupiter holdja és az Egy nap filmeken.

A Libertate '89 – Nagyszeben a legjobb férfi főszereplő (Alex Calangiu), illetve férfi mellékszereplő kategóriá-

ban is győzött, és ez a film vitte el a díszlettervezői, a jelmeztervezői, valamint a smink és frizura kategória díját is.

Az év legjobb elsőfilmje a Mihai Mincan rendezte Spre Nord lett, a filmben nyújtott alakításáért Niko Becker megkapta a legígéretesebb ifjú tehetség Gopo-díját.

Az idei romániai filmes seregszemlén rövidfilmes kategóriában jelölést kapott Nagy Márton sapientias vizsgafilmje, a Hanna & Flóra is, de a díjat végül Vlad Buzaianu Acolo unde bărcile nu ajung című alkotása kapta.

A hétfői ünnepségen évtizedeket átölölő színészi munkásságáért életműdíjat vett át Dan Nuțu és Rodica Mandache, és Gopo-különdíjat kapott Adrian Ștefănescu kaszkadőr – zárta beszámolóját az erdélyi filmes portál. (MTI)

Útmutatót tett közzé az ANAF az egyesületek, alapítványok és szövetségek számára

Útmutatót tett közzé hétfőn a honlapján az Adó- és Pénzügyi Hivatal (ANAF) az egyesületek, alapítványok és szövetségek számára.

Az útmutató az egyesületek, alapítványok és szövetségek létrehozásáról, az adóregisztrációs eljárásról, az adózási és más jelentéstételi kötelezettségekről és az ANAF-fal való kapcsolattartásról nyújt tájékoztatást.

A dokumentum szerint az egyesületek, alapítványok és szövetségek különböző területeken működhetnek, például az egészségügy, oktatás és kutatás, tudomány, kultúra, szociális védelem, kisebbségek, emberi jogok, környezetvédelem, gyermekvédelem, kommunikáció és média, sport, turizmus stb. területén.

Tevékenységüket ennek megfelelően különböző területeken fejthetik ki, például közvetíthetnek a polgárok

és hatóságok között, elősegíthetik az állampolgárok társadalmi vagy politikai integrációját, javakat és szolgáltatásokat nyújthatnak, különböző csoportok érdekeit képviselhetik stb.

Az útmutató szerint 2021 és 2025 között ezeknek a szervezeteknek évente június 25-ig kell benyújtaniuk az előző évről szóló adóbevallást és befizetniük a társasági adót.

Ezek a szervezetek a hatályos törvénykezés értelmében akkor is kötelesek adóbevallást benyújtani, ha kizárólag adómentes jövedelmet, illetve az adóalapból le nem írható kiadásokat könyvelnek el.

Az útmutató ugyanakkor emlékeztet, hogy az egyesületekre, alapítványokra és szövetségekre vonatkozó 2000/26-os kormányrendelet hatálya nem terjed ki a politikai pártokra, szakszervezetekre és egyházakra. (Agerpres)

Az EU eljárást indít a Meta ellen a hamis hírek kiszűrésének elmaradása miatt

Az Európai Bizottság eljárást indított a Meta ellen a digitális szolgáltatásokról szóló jogszabály alapján, mert a közösségi platformokat üzemeltető cég a Facebook és az Instagram szolgáltatásai esetében feltehetően nem tesz eleget a közelgő európai parlamenti választásokkal összefüggő, lehetségesen megtévesztő hirdetések és politikai tartalmak kiszűrésével kapcsolatos követelményeknek – közölte az uniós bizottság kedden.

A közlemény emlékeztet: a digitális platformoknak meg kell felelniük a célzott dezinformációval és manipulációval szembeni védelemre vonatkozó követelményeknek.

Az előzetes vizsgálatok azt mutatják, hogy az európai parlamenti választásokat megelőzően a Facebook és az Instagram esetében nem áll rendelkezésre a megtévesztő hirdetések terjesztésére, a félretájékoztatási kampányokra, valamint az esetlegesen hamis tartalmakra figyelmeztető, hatékony választásfigyelő eszköz – közölték.

„Az ilyen tartalmak terjedése kockázatot jelenthet a polgári diskurzusra, a választási folyamatokra és az alapvető jogokra, valamint a fogyasztóvédelemre” – fogalmaztak.

Az uniós bizottság azt gyanítja, hogy az érintett szolgálta-

tásokon megjelenő illegális tartalmak megjelölésére szolgáló mechanizmus, valamint a felhasználói jogorvoslati és belső panasztételi mechanizmusok nem felelnek meg a digitális szolgáltatásokról szóló jogszabály követelményeinek, és hiányosságok mutatkoznak a nyilvánosan elérhető adatokhoz való hozzáférés tekintetében is – írták.

Az uniós vizsgálat arra fog összpontosítani, hogy a Meta által biztosított szolgáltatások összeegyeztethetők-e az átláthatósági és felhasználói jogorvoslati kötelezettségekkel, valamint a polgári diskurzus és a választási folyamatok kockázatainak felmérésére és csökkentésére vonatkozó követelményekkel.

Az Európai Bizottság elvárja, hogy a Meta együttműködjön azáltal, hogy haladéktalanul benyújtja a vonatkozó értékelés elvégzéséhez szükséges információkat. Az uniós bizottság arra is számít, hogy a Meta gyorsan megtesz minden szükséges intézkedést, hogy biztosítsa szolgáltatása hatékony, valós idejű nyilvános ellenőrzését – emelték ki.

Az Európai Bizottság jogosult arra, hogy intézkedéseket hozzon abban az esetben, ha a Meta által bemutatott intézkedéseket elégtelennek ítéli – tájékoztattak. (MTI)

Hamarosan kezdődik a Rafah elleni támadás

Hamarosan kezdődik a Rafah elleni támadás, a háborús célokban nincs változás – közölte Benjámín Netanjahu izraeli miniszterelnök a harcokban elesettek és a Hamász által elrabolt emberek családtagjaival kedden.

„Nincs változás a háború céljaiban. Lesz támadás Rafahban, és nem adjuk meg magunkat a Hamásznak. Megkezdjük a lakosság evakuálását Rafahból, és hamarosan megtörténik a hadművelet” – mondta a politikus.

„Ugyanakkor megállapodásra is törekszünk, de kizárt a háború leállítása”. (...) „A Hamász egy dologhoz ragaszkodik: a háború végéhez, és ezt soha nem fogja megkapni” – jelentette ki az izraeli kormányfő.

Izrael jelenleg a tűzszüneti és fogolycsera-megállapodásra tett egyiptomi javaslatra adandó, szerda estére ígért Hamász-válaszra vár. Az indítvány szerint a felek tíz hétre felfüggesztik a gázai harcokat, és ezalatt kicserélnek 33 izraeli túszt és

mintegy kilencszáz, izraeli börtönökben őrzött palesztin foglyot.

A fegyverszünetet ezután napi egy túszt elengedésével meghosszabbíthatják, és a második szakaszban ismét tizhates fegyverszünetet kötnének, amelynek során Izrael és a Hamász további túsztok szabadon bocsátásáról és a harcok akár egy évre szóló szüneteltetéséről tárgyalna.

Izrael nem zárkózott el attól, hogy az övezet északi részéről evakuált palesztinok visszaköltözzenek Gáza déli részére izraeli biztonsági ellenőrzés nélkül, esetleg egyiptomi felügyelettel.

Izrael ugyanakkor semmilyen körülmények között nem fog beleegyezni a háború befejezésének deklarálásába – mondta a The Times of Israel című angol nyelvű izraeli hírportálnak egy meg nem nevezett vezető tisztségviselő. (MTI)

Ország – világ

Hatnapos vakáción a közalkalmazottak

Hatnapos vakációra mennek szerdától a romániai közalkalmazottak, mivel a kormány pihenő-nappal kötötte össze a május elsejei munkaszüneti napot az ortodox húsvét négy napos ünnepével. Ebben az időszakban a közoktatásban is vakáció van. A kabinet tavaly decemberben döntött az idei hosszú hétvégéről, egyebek mellett arról, hogy május 2. pihenőnap lesz a közszférában, amit május végéig túlórázással kell majd ledolgozni. Ennek menetrendjét minden közintézmény maga határozza meg. (MTI)

Enyhe lehűlés a héten

A héten országszerte lehűlés várható, a nappali hőmérsékletek csúcspontja nem haladja meg a 18-20 Celsius-fokot, május 2. után pedig megnő a csapadék valószínűsége – derül ki az Országos Meteorológiai Szolgálat hétfőn közzétett kéthetes előrejelzéséből. Bánságban, a Körösök mentén és Erdélyben a következő hét elejéig fokozatosan 15-20 fokra csökken, majd a hét végéig 20-24 fokra nő a hőmérsékleti csúcspontok regionális átlaga. Az éjszakai minimumok átlaga ezen a héten 5 és 10 fok, a következő héten 3 és 10 fok között alakul, főként Erdélyben várható hűvösebb hajnalok. Csapadékra nagyobb valószínűséggel május 1. után lehet számítani. A hegyekben ezen a héten 12-14 fokról 5-6 fokra csökken a hőmérsékleti csúcspontok átlaga, az éjszakai minimumoké pedig 1-5 fok között váltakozik. (Agerpres)

Földrengés a román–szerb határ közelében

A Richter-skálán 4,4-es erősségű földrengés volt kedd reggel 8:42-kor Szerbiában, a román–szerb határ közelében – jelentette az országos földfizikai intézet (INCDFP). A földmozgás 15 kilométeres mélységben következett be, epicentruma 23 kilométerre volt Drobeta-Turnu Severintől, 82 kilométerre a bulgáriai Vidintől, 82 kilométerre Resicabányától és 86 kilométerre Târgu Jiului. (Agerpres)

Húsz légitársaság ellen indult eljárás

Az Európai Bizottság és a nemzeti fogyasztóvédelmi hatóságok húsz légitársaság ellen indítottak eljárást megtévesztő „zöldre festési” gyakorlat miatt – közölte kedden a brüsszeli testület. A testület sajtóközleménye szerint az Európai Fogyasztóvédelmi Szervezet (BEUC) figyelmeztetését követően az európai uniós fogyasztóvédelmi hatóságokat és az Európai Bizottságot tömörítő Fogyasztóvédelmi Együttműködési Hálózat (CPC) a 20 légitársaságnak küldött levelében „többféle, potenciálisan félrevezető zöldre festési gyakorlatot azonosított”, és felszólította őket, hogy 30 napon belül hozzák ezeket összhangba az uniós fogyasztóvédelmi joggal. (MTI)

Tragédiából ünnep

(Folytatás az 1. oldalról)

a Haymarket Square-en a helyi anarchista vezetők által összehívott nagygyűlés közben a munkások közé vegyült anarchisták bombát dobtak a rendőrök közé, akik válaszul löni kezdtek rájuk. A kitörő káoszban 11 ember vesztette életét, nyolc anarchistát a későbbiekben halálra, kettőt börtönbüntetésre ítélték. Az 1889 júliusában Párizsban megalakult II. Internacionálé (a munkásság szervezeteinek nemzetközi egyesülése 1889 és 1916 között) gyűlésén határoztak arról, hogy a chicagói tüntetés kezdetének évfordulóján kerüljön sor a további, nyolcórás munkaidő bevezetése érdekében szervezendő tüntetésekre. Ezek eredményesnek bizonyultak, az Egyesült Államokban már 1891-ben a munkássztály ünnepének nyilvánították május elsejét. Ott 1894, Franciaországban 1919, Braziliában 1924, Svédországban 1939, Magyarországon 1946 óta nemzeti ünnep. 1955-ben a római katolikus egyház is kvázi elismerte, XII. Piusz pápa Munkás Szent József, az ácsok, asztalosok, erdészek, famunkások, favágók, bogárnok, koporsókészítők, kádárok és tímárok védőszentje emléknappjának nyilvánította.

Mindezek ismeretében – noha sokaknak a május elsejei, felülről kényszerített felvonulások és szocreál parádék ugranak be elsőként e dátum hallatán – talán (még) könnyebb lesz örvendeni annak a jól megérdemelt majálisos pihenésnek.

Elengedhetetlenek az uniós források

(Folytatás az 1. oldalról)
Az utolsó ciklusban 200 millió eurót pályáztak meg az RMDSZ-es önkormányzatok

Csibi Attila Zoltán, az RMDSZ Maros megyei elnöke előljáróban kiemelte, hogy a helyi önkormányzati választás és a Maros megyei önkormányzati választás előtérben van, azonban nem kell szem elől téveszteni, hogy mennyire fontos számunkra az európai uniós jelenlét, bár a magyar közösség szkeptikus az Európai Uniót illetően, hiszen egy sor irányelvben nem találja meg magát. Azonban azt sem szabad elfelejteni, hogy mit köszönhetünk az Európai Uniónak. Ha nem vagyunk ott (jelenleg Vincze Loránt az egyik EP-képviselő, aki Maros megyei), nem hallhatjuk a hangunkat az Európai Unióban. Bár nem hibátlan az Európai Unió, azt el kell ismerni, hogy a fejlődési irányt meghatározta, és ma is befolyásolja. A szövetség megyei elnöke úgy értékelte, hogy a Maros megyei RMDSZ által vezetett önkormányzatok éltek az EU által biztosított lehetőségekkel, és jelentős infrastrukturális beruházásokat eszközöltek. Az RMDSZ Maros megyei elnöke számtalan projektet említett, amelyek uniós forrásokból valósultak meg, a teljesség igénye nélkül három községe

gel (Gyulakuta, Nagyernye és Nyárádmagyarós) példázta, hogy mennyire hatékonyan és eredményesen használták fel azokat a forrásokat, mondván, hogy nem csak ezek az önkormányzatok járnak az élen az uniós források lehívásában és a projektek kivitelezésében. Ebben a ciklusban Maros megye RMDSZ-es vezetésű önkormányzatai több mint 200 millió eurót hívtak le, ez felújított épületeket, oktatási, egészségügyi és infrastrukturális fejlesztéseket jelent.

Beruházások, amelyek önerőből nem valósultak volna meg

Bár jogosan érik kritikák az Európai Uniót, az biztos, hogy fontos szerepet játszott a térségek fejlesztésében – fogalmazott Péter Ferenc. Szerinte ma Maros megye olyan megvalósításokat köszönhet az Uniónak, amelyekre önerőből nem lett volna lehetősége. Hangsúlyozta: Maros megyében a két legnagyobb értékű üzleti beruházás is főként uniós alapokból valósult meg. A Nyárádtő–Mikefalva–Dicsőszentmárton közötti megyei út korszerűsítése 2023-ban fejeződött be. A projekt összértéke 152,6 millió lej. A másik nagy üzleti projekt a Segesvár–Szentágota–Seben megye határa útszakasz felújítása volt. A

beruházás értéke 102,7 millió lej, ebből Maros megye része 46,2 millió lej volt.

A Maros Megyei Tanács ugyanakkor több mint 35 millió eurónyi uniós támogatást hívott le és használt fel a Transilvania repülőter fejlesztésére, és itt vannak még folyamatban lévő fejlesztések. Jelentős beruházások történtek az egészségügyi infrastruktúra terén is: az elmúlt négy évben több mint 100 millió lej értékű orvosi berendezéseket vásároltak a megye által igazgatott kórházak részlegei számára, és uniós alapokból újult meg Marosvásárhely két emblemikus műemlék épülete is: a Kultúrpalota és a Maros Megyei Múzeum Természettudományi Osztálya. A Kultúrpalota felújítása közel 11 millió lejbe került, amiből 6 millió uniós forrás. A természettudományi múzeum épületét kívülről és belülről is teljesen felújították, a múzeum modern arculatot kapott, és új, innovatív kiállításokat rendeztek be a kiállítótermeiben. A beruházás uniós támogatással valósult meg, összeértéke: 11,2 millió lej.

Péter Ferenc példaként említette még a mezősegi és a nyárádmenti ivóvízhálózat fejlesztését, illetve a Maros Megyei Tanács tulajdonában lévő ingatlanok energetikai felújítását is, ezek folyamatban lévő pro-

Vincze Loránt

Fotó: Karácsonyi Zsigmond

jektek, és uniós pénzből valósulnak meg.

5 százalékos a lét és nemlét határa

Vincze Loránt európai parlamenti képviselő a beszélgetésen kiemelte, hogy az európai parlamenti választások első ízben esnek egybe az önkormányzati választásokkal, emiatt az EP-választás tematikailag eltörlődik, hiszen az embereket az érdekli, hogy ki lesz a polgármesterük, s hogy milyen összetétele lesz a helyi tanácsnak, illetve ki vezet a megyei tanácsot.

– Az erdélyi magyarság politikai érdekképviselete szempontjából az 5 százalékos küszöb elérése rendkívül fontos cél. Ezzel alátámasztjuk, hogy meghatározó politikai erő vagyunk a romániai politikai életben. Az 5 százalékos a lét és nemlét határa, elég egypár szavazattal lemaradni, mert ezután nagyon nehéz a politikai érdekképviseletet „visszahozni” és megerősíteni.

Az emberek sok szempontból csalódtak az Európai Unióban meghozott döntések miatt – mondta el

Vincze Loránt, az RMDSZ EP-képviselője. A teljes körű schengeni csatlakozás elodázását, az egymillió uniós polgár és az EP háromnegyede által támogatott Minority SafePack kisebbségvédelmi kezdeményezés bizottsági elutasítását és az ukrán gabona importját emelte ki olyan témákként, amelyek nagy és jogos elégedetlenséget szültek. Meg kell változtatni ezeket a döntéseket: a józan észnek kell föltűlkerekednie, Brüsszelben praktikus, pragmatikus és nem ideológiák vezérelte döntésekre van szükség. Az emberek, a gazdák, a kis- és közepes vállalkozók érdekeit kell szem előtt tartani – jelentette ki.

Csibi Attila Zoltán, Péter Ferenc és Vincze Loránt mind egyetértettek abban, hogy az ország és Maros megye szempontjából is fontos, hogy érdekeink képviselve legyenek Brüsszelben, és hogy a nekünk járó uniós forrásokat arra használhassuk, amire szüksége van közösségünknek. Ezért kell szavaznunk minél többen június 9-én arra, hogy az RMDSZ jelöltjei is ott legyenek az Európai Parlamentben.

Vincze Loránt, Csibi Attila Zoltán, Péter Ferenc

Fotó: Karácsonyi Zsigmond

A fotó mindent visz. Vagy majdnem mindent. Legalábbis ez lehet a benyomásunk, mióta a legszegényebbek tűnő emberek is képesek váratlanul előrántani az okostelefont, és kortól, nemtől, társadalmi kategóriától függetlenül rögzítenek vele valamit. Leggyakrabban önmagukat fotózzák. Egy rendhagyó szelfiért sokan akár az életüket is képesek kockáztatni. Tény, hogy ki nem fogunk a fotókiállításokból, és mindig, mindenütt nagy a fotótárlatok közönsége. Marosvásárhelyen például jelenleg is a székyöldi fotóklubok közös kiállítása vonzza a nézőket a várudvaron. A lehető leghálásabb témára, a nőkre fókuszál. A Maros Művészegyüttes kövesdombi székházában kialakított galériában csupán egy elhivatott közösség, a Marx József Fotóklub teszi ugyanezt, nem kisebb kifejezőerővel és odaadással. Tényleg kimeríthetetlen fotós téma ez, akár világhírűvé is lehet válni általa. Nemrég rangos budapesti rendezvények erősítették meg ezt a meggyőződésemet. A Szépművészeti Múzeumban a Kertész, Moholy-Nagy, Capa... Magyar fotóművészek Amerikában (1918–1989) című tárlat, a Múcsarnokban a Női fókusz címmel öt nemzetközileg is kiemelkedő fotóművésznőt

felsorakoztató kiállítás szólítja meg az érdeklődőket. Mindkettő lenyűgözi a közönséget, az előbbi méreteiben, magyar vonatkozásaiban gazdagabb, hatásosabb. Tartós és mélyreható az élmény, amit a Szépművészetiben összehoztak: 32 alkotó több mint 170 képe érzékelteti azt a sokféleséget és különlegességet, eredetiséget és kivételes látásmódot, amivel a földgolyó minden tájára s főleg Amerikába szétszóródott kiváló fotósok ámulatba ejtették a világot, jelentősen hozzájárulva a modern fotóművészet robbanásszerű felvirágzásához. Többük, például André Kertész, Moholy-Nagy László, Munkácsi Márton, Robert Capa, Kepes György neve közszájon forog, de sokan közülük mifelénk kevésbé ismertek, pedig ők is sok viszonylatban hatottak a fotográfia élvonalára. Néhány közülük Erdélyben született, Munkácsi Kolozsváron, a Marilyn Monroe-t felfedező Dienes Andor (André de Dienes) a háromszéki Ikafalván, Berkó Ferenc Nagyváradon. Csak éppen a hírük valamiért nem terjedt el kellőképpen a szülőföldön. Talán amióatt, mert elangolosított, idegen néven futottak be, váltak köz-

Erről jut eszembe

ismertté valamelyik világvárosban. Berlinben, Párizsban, New Yorkban, Chicagóban, Hollywoodban. Ha nagy fotográfussá kívánsz válni – olvasható az erre vonatkozó Robert Capa-gondolat a tárlat dokumentumanyagában –, „nem elég a tehetség, magyarnak is kell lenni”. A Coronet fotómagazin pedig 1937-ben jelentette ki, hogy „úgy tűnik, a legjobb fotográfusok mind Magyarországon születtek”.

Miközben a fennforgó számos fotós kiválóságról az amerikai közvélemény nem is tudta, hogy magyar. A hollywoodi álomgyárban viszont nem csak a filmvilág nagyjait övezte példátlan elismerés, az amerikai magyar fotográfusokat is legendaként tisztelték. A Szépművészeti Múzeum kiállítása kétségtelenül a budapesti tavaszi fotófesztivál egyik legfontosabb eseménye. Ilyen átfogó tárlaton még sohasem vitték közönség elé az AEÁ-ba kivándorolt magyar származású fotósok munkáit. Igazán értékes gyűjteményről beszélünk, remélhetőleg sok erdélyi művészetkedvelő is megnézi még a nyár folyamán. Ez a kiállítás is jól jelzi, a fotográfia olyan szintre jutott, hogy kiér-

demli a legrangosabb múzeumokban, galériákban való bemutatását. A különböző aukciókon is mind elevenebb az érdeklődés iránta. Így nincs semmi meglepő abban, hogy a kiállítás áprilisi megnyitóján bejelentették, jövőre a Városliget szélén felavatják a Nemzeti Fotóművészeti Múzeumot. Ha valaki vásárhelyi, abban ehhez a jó hírhez öröm is vegyül, hiszen nem oly régen tudhattuk meg, a Bolyaiak városába szánt fotómúzeum terve dugába dőlt. Kár. Valamiben mi is az úttörők közé sorolhatnánk volna. Sok volt itt a figyelmet érdemlő előfutár, a fényképezés kezdete óta százhusznál több fotóműhely működött a környéken, nem beszélve a mai fotómozgalom keltette élénk érdeklődésről, és még sok egyéb indokolhatta a kezdeményezést. Egy ilyen létesítmény joggal számíthatott volna az ide látogatók figyelmére is. De ha pénz nincs is rá mostanság kilátásban, bízunk benne, hogy hosszabb távon nem vetik végleg el ezt az egyesek által fellejtőnek minősített elképzelést. Gyakran derül ki utóbb, hogy az ilyenek válnak a legsikeresebb vállalkozássá. Miért ne hinnénk ez esetben is ilyen „csodákban”?

N.M.K.

Háromszáz vendéget fogadtak

A zene és barátság ünnepe Nyárádszentmártonban

Múlt szombaton Nyárádszentmártonban, a Magyar Unitárius Egyház püspöki hivatala és Nyárádszentmárton-Csíkfalva unitárius egyházközsége közös szervezésében egyetemes kórustalálkozót tartottak.

Gligor Róbert László

– Gyermekként érkezünk Isten színe elé, a lélek mélyéből fakadó énekekkel, és hálát adunk, mert éneklésünkben erő van – hangzott a háttérben a zsúfolásig telt templomban az egyetemes kórustalálkozó és örömeleklés elnevezésű rendezvényen. András Benedek egyházi főjegyző, majd Kiss Sándor Loránd helyi lelkész mutatta be a 13. századi templomot és a 262 lelkes gyülekezetet, a 66. zsoltár szavaival köszöntve a vendégeket: „Örvendj, egész föld, Istennek, és énekelj szép zengéssel!” Kiss Anna felső-nyárádmenti népdalokat énekelt, majd a község alpolgármestere, Varga Ervin azt kívánta, hogy ez a nap a zene és a barátság ünnepe legyen, fülnek és léleknek tetsző dalok csendüljenek fel, mert a zene a szívet és lelket egyesíti.

„A lelkünkben megfogalmazódó imádságok ma a dallamok szárnyán

emelkednek az égbe, Istent magasztalva” – fogalmazott Jenei Sándor Levente szabédi lelkész, köri jegyző, aki a marosi unitárius egyházkör elnöksége és tanácsa nevében köszöntötte azokat, akik zenével, énekkel örvendeztették meg egymást ezen a napon. Székely Kinga Réka egyházi előadó-tanácsos számára a gyönyörűség, öröm és hála másodperceit jelentette a nap, majd, mielőtt az ének-műsor elkezdődött volna, a résztvevők egy rövid néma felállással emlékeztek mindazokra, akik már nem velünk, hanem a mennyei kórusban örvendeznek.

A középkori templom piacán tizenhárom dalárda követte egymást dalaival, énekeskönyvi darabokkal, versfeldolgozásokkal, zsoltárokkal, egyházi énekekkel, ifjúsági dalokkal, de népdalfeldolgozás és néger spirituálé is elhangzott. Erdély különböző pontjairól érkeztek a dalosok, fellépett az árkosi Régeni Áron dalárda (karvezető Márk Attila), a derzsi Zenekarocska (Német Emőke), a marosvásárhelyi kövesdombi egyházközség dalárdája (Kerekes Csaba), a medgyesi unitárius kórus (Iszlay László), a bencédi Dalolók (Makkai Ilkei Ildikó), a Tordai Magyar Dalkör (Balázs Győző Ba-

Tizenhárom dalárda több mint 250 énekese áldotta az Urat múlt szombaton

Fotó: Gligor Róbert László

lász), a recsenyédi gyermekkórus (Orbán Henrietta), a vargyasi Dávid Ferenc dalárda (Varga-Ferenc Réka), a brassói unitárius egyházközség kórusa (Kádár Gábor), a homoródszentpáli Pálffy Ákos vegyes kar (Tótor Katalin), a székelyudvarhelyi 2. számú (bethlenfalvi) egyházközség Dávid Ferenc unitárius vegyes kara (Vas-Székely Piroska), a jobbágyfalvi Nagy Ferenc férfikar (Ferenc Csaba), a székelykeresztúri unitárius egyházközség vegyes kara (László Attila). A fellépések után közös énektanulás következett Buzogány-Csoma István szentivánlaborfalvi-kézdivásárhelyi lelkész vezetésével. A legnépesebb énekegyüttes a bencédi volt (34 fővel), a legrégebbi a 153 éves tordai dalárda; volt tavaly alakult kar, és olyan is, amely két hete döntötte el, hogy részt vesz. A legfiatalabb fellépő 3, a legidősebb 87 éves volt.

– Az egyházban fontos az éneklés, hiszen az tulajdonképpen énekelt imádság, így a liturgiában éppen olyan fontos szerepe van, mint a bibliaolvasásnak, imának

– vagy szentbeszédnek. Azért örömeleklés, mert a zsoltárokból többször is előfordul a felszólítás, hogy „zengjétek örömmel az Úrnak”, tehát amikor az ember tisztában van az életével, látja annak értelmét, akkor örömmel dicsőíti a Teremtőt. Az örömeleklés azért is volt öröm ezen a napon, mert a 3 évestől a 80 évesekig mindenki felvonult, tehát ez a kórustalálkozó a közösséget testesíti meg, érezzük, hogy nem vagyunk elszigetelve, hanem Isten dicsőítésében egységet alkotunk. Az unitárius egyházban a kórusmozgalom a 19. század második felére vezethető vissza, és folyamatosan hagyományozódott; a kommunizmus tiltása után az 1990-es években ismét feléledt, a marosvásárhelyi Nagy László lelkész, főjegyző szívügyének tekintette az újrakezdést – mondta Székely Kinga Réka, a Magyar Unitárius Egyház hitéleti és missziói előadó-tanácsosa.

A szervezésről a tanácsos elmondta: Nyárádszentmárton-Csíkfalva kis gyülekezet, de erejét a gyülekezeti tagok határozzák meg,

és itt nyíltszívéűek, befogadók és segítőkészek az emberek. Rengeteg munka volt egy olyan találkozó megszervezésével, ahol több a vendég, mint a gyülekezet létszáma.

A helyiektől azt kérdeztük, mekkora erőfeszítést jelentett egy ilyen gyülekezetnek egy ekkora találkozót megszervezni. Minden a lelkesedéstől függ, mert ha elfogadták a felkérést, és a gyülekezet is magának érezte, akkor nincsen lehetetlen, és amikor vannak munkatársak, akik napokat áldoznak az ügy sikeréért, akkor minden lehetséges – válaszolt némiképpen a kérdésre Kiss Zsuzsanna tiszteletes asszony, majd hozzátette: a közmunkában és szervezésben 30-40 személy vett részt. Azt is megtudtuk, hogy tavaly Nagyajta gyülekezetete vállalta el, hogy megszervezi az idei találkozót, de a lelkész komoly szívügyként esett át, és a lábadozás elhúzódik, így végül nem tudták vállalni a házigazda szerepet, ezért esett a választás a szentmártoni-csíkfalvi gyülekezetre, amely a felkérést örömmel elfogadta.

Minden előadás egy-egy ima és örömeleklés volt

Orgonák útja

dítani váratlan holtponjtjáról a beszélgetést.

– Anyám házassága nem sokkal a nálam három évvel fiatalabb húgom születése után zátonyra futott, és mivel apánk végképp kilépett a „képből”, egyedül nevelt fel mindkettőnk. Érthető módon a széltől is óvott volna, ha hagyom, a közelemben legyekedő fiúkkal

Hétköznapi történet

– Nagy Székely Ildikó –

szemben pedig különösen bizalmatlan volt. Andort mégis a kezdetektől elfogadta. Az ő családja azonban egyáltalán nem volt megelégedve velem, anyósoméknak ugyanis egy jól szituált, háziasszonyi menyecskét képzeltek el a fiuk mellé, nem pedig egy „ágrólszakaadt, kényes városit”, amilyennek engem láttak. Minket Andorral azonban egy hajszálnyit sem zavart az elégedetlen morgolódásuk, boldogan adtuk át magunkat a szerelem mámorának. Igaz, az esküvőnk sikertelen anyósoméknak elrontaniuk, amikor a ptyókók hangulatú násznép nagy élvezetére kikiabáltatták, hogy a menyasszony édesanyja milyen csekély

összeggel támogatta a frigyet. Anynyira megaláztatónak éreztem ezt a helyzetet, hogy felpattantam a lakodalmi asztaltól, és kirohantam a kultúrházból, Andor meg utánam. Édesanyám szerencsére sosem szerzett tudomást a történetéről, mert ott sem volt az ünnepségen, az akkoriban már sokat betegeskedő – pár év múlva el is távozó – húgomat kellett ápolnia. Mindenesetre ez a jelenet véglegesen rányomta a bélyegét az anyósomékkal való kapcsolatomra, de a házasságomra nem volt kihatással. Túlzás nélkül állíthatom, hogy úgy éltünk mi ketten, mint egy mesebeli gerlepár. Gyermekünk sajnos nem született, bár nagyon vágytunk egy kislányra, de így is tökéletes volt az együtt töltött három évtized. Rengeteget kirándultunk, moziba, színházba, hangversenyre jártunk, minden idegszálunkkal élveztük a közös életet.

– És aztán? Valaminek történnie kellett – tettem egy kísérletet az újra bent rekedő gondolat kiszabadítására.

– Kilenc évvel ezelőtt, április 28-án piknikezni voltunk az erdő szélén, így ünnepeltük a névnapomat. Autóbuszszal akartunk hazajönni. Mivel a megállóban sokan

várakoztak, a járatunk megérkezésekor igyekeztem gyorsan felszállni az elemozsiáskosarammal, hogy mindkettőnknek foglalhassak helyet. Nem vettem észre, hogy Andor lemarad a tömegben, a leszállásig azt hittem, hogy ő is a buszon van. Amikor aztán sehol sem láttam, megpróbáltam felhívni a mobilján. Egy ismeretlen hang válaszolt, és tudtomra adta, hogy a férjem összeesett a megállóban, mentőt hívtak hozzá, nemsokára kórházba szállítják, minden jel arra mutat, hogy szívinfarktusos volt. Az ezt követő perceket azóta sem vagyok képes felidézni, bármennyire erőlködöm. Csak annyit tudok, hogy hirtelen az egész világ kifordult a sarkából, minden, ami addig magától értetődő volt, egyszerre elérhetetlenné vált.

Gépies fegyvellemmel igyekeztem alkalmazkodni a helyzethez, felvettem a kapcsolatot a párom orvosával, összecsomagoltam a kórházi léthez szükséges holmiját, naponta látogattam. Életmentő műtétet hajtottak rajta végre, és magához is tért az altatás után, de alig egy hét múlva mégis itthagyt. Azóta nehezen viselem a tavaszi illatokat, színeket, de ahogy telik az idő, mintha tompulna a fájdalom. A névnapomat azóta a temető kertben töltöm, és annak, akihez ilyenkor megyek, mindig viszek egy nagy csokor orgonát.

Valikát lánykorában rendszeresen meglepte valaki egy csokor orgonával május elsején. Ott várta korán reggel az öreg magánház bejárati ajtaja előtt az illatos, halványlila ajándék, amit nagy valószínűséggel éppen a szomszéd udvarról szerzett be az „üyeletes” gavallér. – Nálunk általában anyukám kelt fel elsőnek, és nem sokkal ébredés után már szellőztetett, takarított, hogy mire a húgommal mi is kikászálódunk az ágyból, ragyogjon a konyha. Így a virágot is mindig ő találta meg. Behozta, vízbe tette, közben egyet méltatlankodott, hogy meglátjuk, rossz vége lesz ennek, meggyűlik még a bajunk a mellettünk lakókkal. De soha senki nem reklamált – idézte fel távolba látó tekintettel a régi tavaszok ismétlődő momentumát a hatvanas éveiben járó kicsi asszony.

– A húgom nyúlászajjal született, így őt sajnos elkerülték az udvarlók. Úgy tudom, ma már sikeresen korrigálható ez a rendellenesség, de a hatvanas-hetvenes években... – hessintette el magától a hajdani és a mai valóság közötti horzsolító feszültséget, aztán máris visszazökkent az önfelédlt mesélő szerepébe. – Visszagondolva az akkori időkre, csodálatosnak tartom azt az önzellen örömet, amivel a testvérem a nekem járó figyelmeségeket tudomásul vette. Sosem

láttam rajta az irigységnek a legapróbb jelét sem, igaz, el is halmozta a szeretetével. Néha még a találkámra is magammal vittem, az elsőre mindenképpen, hogy véleményem mondhasson az aktuális „lovagról”. Ez egy igazi tűzpróba volt a fiúknak, mert amelyiken észrevettem, hogy terhére van a húgom társasága, annak többet semmi esélye nem volt nálam. Andor jelesre „vizsgázott” az első közös programon, persze nem kizárólag ezen múlt, hogy végül őt választottam örök társamul. Egy hegyi kirándulásról hazatérőben, a vonaton ismerkedtünk meg, és már a találkozásunk első perceiben megérintett a jóságos mosolya. Tudom, legtöbbször a „rosszfiúkhöz” vonzódnak, de nekem sokkal jobban tetszett az az ösztönös, szánakozásmentes segítőkészség, amivel ez a falusi környezetben nevelkedett fiatal ember a testvéremnek vizet hozott a dédai állomáson. Azon a közös utazáson nem állapodtunk meg semmiben, de amikor pár hét múlva az utcán újra egymásba botlottunk, már egyértelmű volt, hogy nem engedhetjük el egymást.

– Mit szólnak a kapcsolathoz a szülők? – próbáltam egy nem túl izgalmasnak tűnő kérdéssel kimo-

Szerkesztette: Benedek István

Beperelte az államot a Rompetrol kőolajipari vállalat

Beperelte a román államot a bíróságon a Rompetrol kőolajipari vállalat – írta az economica.net.

A Rompetrol Rafinare SA a 2022-ben bevezetett szolidaritási adó miatt nyújtotta be keresetét.

A magas energiaárak kezelésére vonatkozó 186/2022-es sürgősségi rendelet elfogadását követően a Rompetrol Rafinare SA 2023 júliusában 128 millió dollárt fizetett – idézi az economica.net a vállalat 2023-as jelentését. A cég a többlettelep miatt kifogással élt az adóhatóságnál (ANAF), amely elutasította azt. Ezt követően nyújtotta be a bírósági keresetet a kazah tulajdonban levő Rompetrol Rafinare. A cég arra hivatkozva kéri felmentését a szolidaritási adó befizetése alól, hogy 2018 és 2021 között folyamatosan veszteséges volt, összesen 705 millió dollár veszteséget számolt el.

A romániai kőolaj- és gázipari cégek különadója a 2022-es és 2023-as bruttó nyereségük azon részének 60 százalékát teszi ki, amely több mint 20 százalékkal meghaladja a 2018–2021-es időszak átlagos profitját.

A 2022-es évet 90 millió dollár adózás utáni nyereséggel zárta a vállalat, miközben 128 millió dollár szolidaritási adót fizetett, a bevételi pedig 35 millió dollárral csökkentek a kormány által az adott év július 1-től bevezetett üzemanyagár-csökkentési intézkedése miatt. A Rompetrol Rafinare a kazah KazMunayGas International cégcsoport tagja, két kőolaj-finomítót működtet Romániában. A csoport tagja a legnagyobb romániai üzemanyag-forgalmazók közé tartozó Rompetrol Downstream is. (MTI)

Az EP jóváhagyta a nettó nulla kibocsátású iparról szóló jogszabályt

Az Európai Parlament (EP) strasbourg-i plenáris ülésén jóváhagyta a nettó nulla kibocsátású iparról szóló jogszabályt, melynek célja az, hogy az Európai Unió belső piacán megvalósulhasson az ipar szén-dioxid-mentessége – közölte az uniós parlament csütörtökön.

A 361 szavazattal 121 ellenében és 45 tartózkodás mellett elfogadott jogszabály célja a tiszta technológiák uniós gyártásának fokozása, valamint annak biztosítása, hogy az Európai Unió megfelelő eszközökkel rendelkezzen az átálláshoz a tiszta energiára.

A jogszabály meg kívánja erősíteni a nettó nulla kibocsátású uniós gyártás ellenálló- és versenyképességét, biztonságosabbá és fenntarthatóbbá teszi az energiarendszereket. Jobb feltételeket teremt a megfelelő projektek létrehozásához Európában, és vonzza a beruházásokat azzal a céllal, hogy az uniós nettó nulla kibocsátású technológiai gyártási kapacitása 2030-ra megközelítse vagy elérje az építési igények legalább 40 százalékát. Fel fogja

gyorsítani az EU 2030-ra vonatkozó éghajlat- és energiapolitikai céljainak eléréséhez szükséges klímamemlegességre való átállást, továbbá támogatja az EU arra irányuló erőfeszítéseit, hogy energiafüggetlenné váljon.

A jogszabály meg kívánja teremteni a legjobb feltételeket azoknak az ágazatoknak, amelyek létfontosságúak, hogy 2050-re az EU elérje a nettó zéró kibocsátást. Olyan technológiákkal foglalkozik, amelyek jelentős mértékben hozzájárulnak a dekarbonizációhoz. A támogatandó technológiák közé tartozik az atomenergia, a fotovoltaikus napenergia és naphőenergia, a szárazföldi szélenergia és tengeri megújuló energia, az akkumulátorok és egyéb energiatárolók, a hőszivattyúk és a geotermikus energia, az elektrolízátorok és az üzemanyagcellák, a fenntartható alternatív üzemanyag-technológiák, a kis moduláris reaktorok.

A jogszabályt még a tagállami kormányokat tömörítő Európai Unió Tanácsának hivatalosan is el kell fogadnia – tájékoztattak. (MTI)

Tánczos Barna: Az Európai Uniónak katalizátorként kellene részt venni a zöldátállási folyamatban

Az Európai Uniónak, a tagállamoknak katalizátorként kellene részt venni a zöldátállási folyamatban, nem pedig kényszerpályának tekinteni azt, és akkor sokkal egyszerűbb lenne az átállási folyamat – jelentette ki Tánczos Barna szenátor, volt környezetvédelmi miniszter csütörtökön egy temesvári vállalkozói konferencián.

A bányási városban *Három ország, egy cél: innováció a fenntartható jövőért!* címmel tartottak román-kanadai-magyar vállalkozói konferenciát az RMDSZ, a Bányási Közösségért Egyesület és az Archenerg Klaszter szervezésében. A rendezvényen a fenntartható zöldmegoldások, az energiatakarékos építkezés, az ipari klímakontroll, a kis- és közepes vállalkozók támogatása témában hangzottak el előadások.

Az RMDSZ szenátora volt környezetvédelmi miniszterként köszöntötte az egybegyűlteket, emlékeztetve: nem „bukott miniszterként” áll a jelenlévők előtt. Felidézte: a szövetség politikusai által vezetett fejlesztési és környezetvédelmi tárcát sokat támadták, meg szerették volna szerezni a koalíciós partnerek. „Mindkét minisztérium sokat növekedett két és fél év alatt imidzsben és jó megítélésben, érdekes hozomány, harci sarc vagy háborús szerzemény lett” – mondta.

Előadásában rámutatott: a fenntartható fejlődés, a zöldátállás az Európai Unió számára ma a legfontosabb prioritás, de a mikéntjéről óriási vita folyik. A klímamemlegesség elérését 2050-re „fontos és mindenki által vállalt teljesítendő célként kell kezelni” – mondta, és ez a cél mindenkire terhet ró, mindenkinek kihívást jelent, ami óriási vitákat és az európai gazdátüntetéseket is eredményezte.

Rámutatott: Brüsszelben sokan azok közül, akik a döntéseket hozzák, a közpolitikákat alakítják, megszorításként, kényszerpályaként tekintenek az átállási folyamatra, és nem lehetőségek, szerves fejlődésnek tartják. „Nem azt szeretnék elérni, hogy csak katalizátort szerepet vállaljon az állam, és a különböző ipar-

gok maguktól szerveződéen megvalósítsák ezt a célt, hanem olyan kalendáriumot állítanak össze minden egyes iparágban, amely nagyon sok esetben teljesíthetetlennek tűnik azok számára, akik végig kell vigyék, és ebből következnek az óriási tüntetések, feszültségek” – közölte Tánczos Barna.

Hangsúlyozta: ha az állam, az unió képes katalizátort szerepben elindítani a folyamatokat, sokkal egyszerűbb az átállás, „mintha Damoklész kardját helyezik a nem teljesítők feje fölé”, és büntetéseket rónak a tagállamokra, gazdákra, iparágakra. „Miniszterként azt láttam, ha vannak területek, ahol az állam megjelenik katalizátorként, az az iparág rohamosan elkezd fejlődni” – mondta, példaként az általa beindított romániai napelemprogramot említve.

Felidézte: mikor elindult a napelemvásárlást támogató program, alig száz cég volt az országban, amely értett a felszereléshez, míg mára hatszorosára nőtt a számuk.

Tánczos Barna szerint hasonló a helyzet a műanyag palackokra bevezetett betétdíjas rendszerrel is: hirtelen óriási kapacitású gyárak jelentek meg a műanyag újrahasznosítására, mert perspektívát látnak benne. „Tudják, ha a betétdíjas rendszer működik, Romániában évente 7 milliárd műanyag és alumínium palacknak biztos a becsatornázása az újrahasznosítási folyamatban” – mondta.

Hozzátette, már svájci, osztrák, szerb vállalatok is Romániából oldanak meg a nyersanyagszükségletüket.

„Ezért azt mondom, hogy az állam, a közpolitikák szerepe az első, kezdeti impulzust biztosítani. Az a szerep ezeknek az intézményeknek, hogy elinduljon a fejlődés, az átállás, melyet úgy kell felépíteni közpolitika szempontjából, hogy önjáró maradjon. Hogy ne kelljen folyamatosan betenni hozzá túl sok pénzt, támogatást, különben nem fog tudni fenntarthatóan, hosszú távon működni” – hangsúlyozta Tánczos Barna. (MTI)

Illusztráció

Fotó: Nagy Tibor

Hivatalos meghívásra előre be nem jelentett látogatást tesz Elon Musk Kínában

Elon Musk, a Tesla elektromosautó-vállalat vezetője a kínai nemzetközi kereskedelmi tanács meghívására előre be nem jelentett látogatást kezdett vasárnap az ázsiai országban, és találkozik magas rangú kínai vezetőkkel – jelentette az állami televízió.

Musk vasárnap találkozott Zsen Hung-pinnel, a kereskedelmi tanács vezető tisztségviselőjével, aki egyúttal a napokban megnyitott pekingi autókiallítás főszervezője is, majd fogadta őt Li Csiang miniszterelnök.

Li azt mondta Musknak, hogy a Tesla kínai fejlesztése az amerikai-kínai gazdasági és kereskedelmi együttműködés sikeres példájának tekinthető. Hozzátette: reméli, hogy az Egyesült Államok és Kína együttműködése a jövőben jobb, „mindenki számára előnyös” lesz.

A kormányfő is meglátogatta az autókiallítást, és ott beszédet mondva hangsúlyozta az intelligens járművek fejlesztésének fontosságát, az autóipar zöldebbé tételét, valamint az innováció folytatására, a nemzetközi

együttműködés előmozdítására és a piaci kereslet jobb kielégítésére szólított fel.

Kína a Tesla járműveinek második legnagyobb piaca és egyúttal a vállalat egyik fő termelési központja, legnagyobb gyára Sanghajban található. A vállalat több mint 1,7 millió autót adott el Kínában azóta, hogy egy évtizeddel ezelőtt belépett az ottani piacra.

Musk vállalatának részvényei az év eleje óta csaknem egyharmad arányban estek, a cég üzleti válságba került az elektromos autók piacának általános visszaesése és az olcsóbb kínai gyártású járművek egyre nagyobb térhódítása miatt. A vállalat nemrég közölte, hogy szerte a világon alkalmazottainak 10 százalékát elbocsájtja.

Az amerikai milliárdos a múlt héten azt mondta, hogy a Tesla új, olcsóbb modelleket vezetne be a jelenlegi elektromosjármű-platformok és -gyártósorok felhasználásával, és egy új „robottaxi” kínálna önvezető technológiával, melyet augusztus 8-án mutatnának be. (MTI)

Körvonalazódik a tavalyi döntő megismétlése

Bálint Zsombor

Megkezdődtek a második kör mérkőzései a férfikosárlabda Nemzeti Ligában, miközben a Marosvásárhelyi CSM csupán bemutatkozó mérkőzésekkel vizsgáztatja magát és

a szurkolókat. A felsőházban a favoritok zsinórban győztek, a három győzelemig tartó elődöntőkben ismét Kolozsvári U-BT – Nagyvárad CSM döntő körvonalazódik. Miután Voluntari kimerült a Nagyszeben elleni elődöntős párharcban,

Nagyváradon sima vereségeket szenvedett. Az FC Argeşnek pedig esélye nem volt a két kolozsvári mérkőzésen.

Roppant érdekes, hogy az alsóházban, noha a kiírás arról szól, hogy a 15-18. helyen végző csapa-

Közel a döntő, meglehet a Kolozsvár elleni döntős visszavágó a nagyváradai csapat számára. Fotó: a Nagyvárad CSM közösségi oldala

Eredményjelző

Kosárlabda Nemzeti Liga, felsőházi rájátszás:

* 1. kör, 5. mérkőzés (három győzelemig tartó sorozat): CSO Voluntari – Nagyszebeni CSU 81:70 (3-2); * elődöntő, 1. és 2. mérkőzés (három győzelemig tartó sorozatok): Kolozsvári U-BT – FC Argeş Piteşti 91:71 és 101:74 (2-0), Nagyvárad CSM – CSO Voluntari 79:73 és 96:76 (2-0); * az 5-8. helyért, 1. mérkőzés (két győzelemig tartó sorozatok): Bukaresti Rapid – Bukaresti Dinamo 80:70 (1-0), Nagyszebeni CSU – Konstancai CSM 93:91 (1-0).

Alsóházi rájátszás:

* a 11-14. helyért, 1. mérkőzés (két győzelemig tartó sorozatok): SCM U Craiova – Temesvári SCM 87:80 (1-0), Galaci CSM – CS Vâlcea 1924 101:93 (1-0); * a 15-18. helyért, 1. és 2. mérkőzés (három győzelemig): CSM Baschet Petrolul Ploieşti – Bukaresti ABC Laguna Sharks 81:65 és 93:84 (2-0), Zsilvásárhelyi CSM – Foksányi CSM 2007 92:78 és 86:110 (1-1).

Konstanca a bajnok a nőknél

A Konstancai CSM győzelmével végződött a női kosárlabda-bajnokság. Noha mindenki a Sepsi SIC-et várta a Konstanca elleni döntőbe, a háromszékiek meglepetésre kikaptak Aradtól az elődöntőben. Arad aztán nem tudta megszorogatni Konstancát, amely söpréssel nyert a fináléban. A Sepsi SIC a bronzéremmel vizsgálatlanul, igaz, ehhez három mérkőzésre volt szüksége a két győzelemig tartó sorozatban. Az már korábban eldőlt, hogy a Marosvásárhelyi CSM a 8. helyen végez.

Női kosárlabda Nemzeti Liga, helyosztó mérkőzések:

* döntő, 3. mérkőzés (három győzelemig tartó sorozat): Aradi FCC – Konstancai CSM 56:71 (0-3); * a 3. helyért, 3. mérkőzés (két győzelemig tartó sorozat): Sepsiszentgyörgyi Sepsi SIC – CSM Târgovişte 87:69 (2-1).

tok kiesnek, és ez még most is így szerepel a sportági szövetség honlapján fellelhető versenyszabályzatban, a 15-18. helyekért zajló elődöntőkben három győzelemig tartanak a sorozatok, mint ahol a továbbjutásnak komoly tétje van. Az előző idényben így is volt, hiszen ezek a sorozatok döntöttek a kiesésről, kérdés, hogy csupán a tehetet-

lenség folytán maradt-e ez így, mert senki semmit nem közölt arról, hogy bármi megváltozott volna a kiesési szabályzat kapcsán. A kosárlabdaszövetség esetében azonban semmin sem csodálkozunk. Itt mindenestre Ploieşti kétmérkőzéses előnyre tett szert, Zsilvásárhely és Foksány viszont 1-1-re áll a sorozatban.

Ha nem öt, akkor nyolc gól különbség

Bálint Zsombor

A sportági szövetség fegyelmi bizottságának döntése értelmében újratervezték a Marosvásárhelyi CSM és a Dévai West közötti mérkőzést a teremlabdarúgó 1. liga alsóházának 3. fordulójából, amelyet eredetileg április 1-jén kellett volna lejátszani. Akkor a dévaiak „megtréfálták” a szervezőket, nem jelentek meg, s az első hírek arról szóltak, hogy a CSM 5-0-ra nyeri a mérkőzést. „Eszünk ágában sem volt megfellebbezni a fegyelmi bizottság döntését az újratervezés kapcsán” – mondta Cormin Gherman marosvásárhelyi vezetőedző, aki elmondta, biztos volt benne, hogy ötnél nagyobb különbséggel verik meg a második dévai csapatot. Igaza lett, mert nyolc góllal nyerte a megismételt meccset a marosvásárhelyi gárda.

Alig kezdődött meg a találkozó, Tifán máris kapuba talált, szünetig pedig 4-0-ra növelte az előnyt a házigazda, bár Tátart a 11. percben a hatoson kívüli kezezés miatt kiállították a játékvezetők. A CSM azonban kivédekezte a kétperces emberhátrányt, a félidő végére pedig kihasználta, hogy a dévaiak sok esetben csak szabálytalanul tudták megállítani a marosvásárhelyi játékosokat.

A második félidőben további hét alkalommal sikerült betalálni a dévai kapuba, igaz, az előny növekedésével együtt járt a védelmi fegyelem lankadásra is, így háromszor Săbăduş hálója is megszörrent.

A legfontosabb, hogy a keret minden játékosa

lehetőséget kapott, sokan olyanok, akik az élvonalban eddig nemigen játszottak – mondta Gherman.

A CSM az alsóház harmadik helyén, azaz összesítésben a 7. helyen zárta a bajnokságot.

Jegyzőkönyv

Teremlabdarúgó 1. liga, alsóház, 3. forduló újraprogramált mérkőzés: Marosvásárhelyi CSM – Dévai West 11-3 (4-0).

Marosvásárhely, Simon László Sportcsarnok, 200 néző. Vezette: Cristian Braşovean (Kolozsvár), Szabó Attila (Székelyudvarhely). Tartalék: Benedek András (Székelyudvarhely). Ellenőr Ilie Şandru (Piteşti).

Marosvásárhely: Tătar (Săbăduş) – Tifán, Al-Ioani, Nicola, Barbócz (Pogăcean, Nagy T., Curticăpean, Bokor, Csepán, Láposi, Varga, Butiurcă).

West: Costică (Jucu) – Herci, Puşcă, Gálfi, Boda (Mateescu, Mucea, Iacob, Voiculescu, Roşca, Silvestru).

Gólszerzők: Tifán (1., 21.), Bokor (10., 18. – tíz méteres), Láposi (28.), Barbócz (30., 39.), Herci (30. – öngól), Al-Ioani (19. – tíz méteres, 31.), Nicola (35.), illetve Herci (22. – hat méteres), Puşcă (33.), Roşca (38.).

Sárga lap: Pogăcean, illetve Herci, Boda, Puşcă, Mucea, Gálfi.

Piros lap: Tătar (11.).

Fotó: a marosvásárhelyi városi sportklub közösségi oldala

Eredményjelző

Futsal 1. liga, rájátszás

* felsőház, 4. forduló: FK Székelyudvarhely – United Galac 1-2, Dévai CSM – Temesvári CSF CFR 1933 1-2; 5. forduló: Temesvár – Galac 7-5;

* alsóház, 3. forduló: Marosvásárhelyi CSM – Dévai West 11-3; 4. forduló: Simándi Şoimii – Dévai West 4-8; 5. forduló: Marosvásárhelyi CSM – Mausoleul Mărăşeşti 11-4, Bodzavásári Luceafărul – Simándi Şoimii 9-9.

Két meccs, két vereség

Múlt héten két fordulót játszottak a női labdarúgó 1. ligában, az ACS Marosvásárhely pedig annak rendje s módja szerint elszenvetede a menetrend szerinti vereségeket. Ha a Besztercei Gloriától tízet kapott, a CSM Alexandria ellen már szorosabb volt a meccs, hazai pályán 2-1-re maradt alul. A marosvásárhelyi csapat 22 mérkőzés után nulla pontot gyűjtött az idényben.

A felsőházban folytatódott a Temesvári Politehnica vesszőfutása, amely újabb vereséget szenvedett hazai pályán, a Kolozsvári Universitatea pedig, kihasználva, hogy az éllovas Farul nem tudott nyerni Csíkszeredában, egy pontra közelítette meg az élvonalat, így újra megnyílik előtte a bajnoki cím elhódításának lehetősége, amelyről egy adott pillanatban úgy tűnt, hogy ezúttal biztosan lemarad

Eredményjelző

Női labdarúgó-Szuperliga, rájátszás:

* felsőház, 7. forduló: Temesvári Politehnica – FK Csíkszereda 0-1, Kolozsvári U – Konstancai Farul 0-0; 8. forduló: Temesvár – Kolozsvár U 1-2, Csíkszereda – Konstanca 0-0;

* alsóház: Nagykomlósi Banat Girls – CSM Alexandria 1-6, Beszterce-Naszódi Gloria 2018 – ACS Marosvásárhely 10-0; 8. forduló: Marosvásárhely – Alexandria 1-2, Beszterce – Nagykomlós 3-0.

Röviden

* Nyeretlen maradt a Rapid 1923 a labdarúgó-Szuperliga felsőházában. A bukaresti együttes a rájátszás 7. fordulójában, hétfő este 2-1-re kikapott hazai pályán a CSU Craiovától. Ugyancsak hétfőn, az alsóházban a Petrolul 52 meglepetésre szintén 2-1-re alulmaradt Ploieşti-en a Botosánnal szemben, amely így már nem áll kiesésre, de még osztályozóra sem, hiszen feljött a hatodik helyre, és két pontra megközelítette az ötödik Petrolul 52-t.

* Újra Dan Petrescu a Kolozsvári CFR 1907 labdarúgó-csapatának edzője. A szakvezető három évre írt alá a klubhoz, és bár a megállapodás július 1-jétől lép életbe, a DigiSport értesülése alapján már el is kezdte a munkát a csapatnál. A kispadra nem ülhet le, mert hivatalosan nem ő az edző, de a bajnokság mérkőzéseit közvetítő sporttelevízió szerint már a Sepsi OSK ellen 2-1-re megnyert találkozót ő készíthette elő.

* Gulácsi Péter bekerült a Kicker álomcsapatába, amelyet a szaklap a német labdarúgó-baj-

nokság hétvégi fordulójának alapján állított össze. A hatfokozatú értékelési skálán, amelyen az 1-es a legjobb értékelés, a 34. születésnapját egy hét múlva ünneplő Gulácsi teljesítményét 2-esre értékelte a német lap, ezzel az idényben először került be a forduló legjobb 11-ébe.

* Az újonc Brassói Corona megnyerte a román férfi-röplabdabajnokságot. Az élvonalba a múlt évad végén feljutott együttes a döntő negyedik mérkőzésén 3-1-re nyert az Arcada Galac ellen, így 3-1-es összesítéssel megnyerte a párharcot.

* Vas Kata Blanka átvette az első helyet összetettben a spanyol női kerékpáros körversenyen, miután a második helyen ért célba a második szakaszon. Az U23-as világbajnok révén így újra magyar kerékpáros vezeti egy Grand Tour-viadal rangsorát. Legutóbb Valter Attila volt ebben a helyzetben, aki a 2021-es olasz körversenyen három napig viselhette a rózsaszín trikót.

Közönségszolgálat

Szerkeszti: Szer Pálósy Piroska

Péntekig igényelhető a támogatás

Szülőföldön magyarul program

A Szülőföldön magyarul program digitális átállásával az oktatási-nevelési támogatásra vonatkozó igényüket a szülők május 3-ig, péntekig nyújthatják be elektronikusan a www.mipont.hu felületen.

Be kell tartani a határidőket, mert május 3. után a felület automatikusan zárul, ezt követően nem nyújtható be pályázat. Amennyiben valaki hiánypótlás esetén nem tesz eleget a hiánypótlási felhívásban megjelölt határidőnek, a pályázat érvénytelen lesz. Ezért, miután a szülő vagy a gyám benyújtotta elektronikus kérelmét, és átadta a kinyomtatott, aláírt egyoldalas adatlapot gyermeke óvodapedagógusának vagy osztályfőnökének, rendszeresen ellenőrizze a megadott e-mail-címre érkező leveleket annak érdekében, hogy ne tévessze szem elől a kérelmével kapcsolatos további értesítéseket. Mindig ellenőrizze a spam/levélszemét mappát is. A www.mipont.hu felületre való belépéshez használt e-mail-címét és jelszavát jegyezze meg, vagy írja fel olyan helyre, ahol biztonságosan meg tudja nézni, ha elfelejtené. Amíg gyermeke magyar intézményben tanul, és jogosult a támogatásra, minden tanévben a most létrehozott felhasználói fiókjából kell benyújtania kérelmét. A www.mipont.hu felületen a szülőknél a szükséges adatokat és dokumentumokat csak egyszer kell kitölteni és feltölteni. A későbbi években a felhívás közétételét követően a www.mipont.hu felületen – csak

az esetleges adatváltozásokat módosítva – egy kattintással újra benyújtható a pályázat – tájékoztatott a Rákóczi Szövetség és az RMPSZ.

A szomszédos államokban élő magyarokról szóló 2001. évi LXII. törvény alapján a magyar állam a Kárpát-medencei külhoni területein magyar intézményt látogató diákok részére minden évben támogatást biztosít, évente megismételt kérelem alapján, a Szülőföldön magyarul program – oktatási-nevelési támogatás keretében. A magyar kormány döntése értelmében a támogatás összege 2023 óta diákonként évi bruttó 100.000 forint. A program pénzügyi lebonyolítója a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. 2024-től a program digitalizációjáért és kommunikációjáért a Rákóczi Szövetség felel. A Romániai Magyar Pedagógusok Szövetségére (RMPSZ) továbbra is fontos szerep hárul a támogatási igények érvényességének vizsgálatában és a lebonyolítás koordinálásában. A Szülőföldön magyarul program oktatási-nevelési támogatás minden olyan gyermeket, illetve diákat érint, aki Romániában magyar tanítási nyelvű óvodát, általános iskolát vagy középiskolát látogat. Minden érintett jogosult arra, hogy éves rendszerességgel kérelmezze a támogatást. A program felhívását a Nemzetpolitikai Államtitkárság hirdette meg, elérhető a BGA Zrt. (www.bgazrt.hu) és a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége (www.szulofoldonmagyarul.ro) honlapjain, valamint a www.mipont.hu elektronikus felületen. (sz.)

Május 14-ig lehet jelentkezni

Középiskola utáni rendőriskolákba

Április 24-étől lehet jelentkezni a Román Rendőrség középiskola utáni oktatási egységeibe, nevezetesen a kolozsvári és a câmpinai rendőriskolákba való felvételi vizsgára.

1340 hely van Câmpinán, a Vasile Lascăr Rendőriskolában, és 300 hely Kolozsváron, a Septimiu Mușan Rendőriskolában. Regisztrálni kizárólag online május 14-ig lehet (szombat és vasárnap is) a sursaexterna@ms.politiaromana.ro oldalon.

A versenyvizsgák szervezésének és lebonyolításának részletei:

- A felvételi dossziéhoz szükséges dokumentumokat május 21-ig kell benyújtani;
- A jelentkezők pszichológiai értékelésére május

21-ig kerül sor, a Maros Megyei Rendőrfelügyelőség honlapján a „Carieră” – „Admitere școlii de poliție 2024” menüpontban időben közölt ütemterv szerint;

- Fizikai teljesítményértékelő teszt május 25–31. között;
- Tudásfelmérés június 15-én;
- Az orvosi vizsgálatra június 19. és július 12. között kerül sor.

A regisztrációval, a felvételi eljárással és a vizsgákkal kapcsolatos további információk a Maros Megyei Rendőrfelügyelőség honlapján található:

<https://ms.politiaromana.ro/ro/cariera/admitere-scoli-de-politie-2024/anunt-admitere-scoli-postlice-ale-mai-sesiunea-aprilie-iulie-2024>. (szer)

Május 14. az első szakasz határideje Beiratkozás előkészítő osztályokba

Május 14-ig zajlik az előkészítő osztályokba való beiratkozás első szakasza. A második beiratkozási szakaszra május 31. – június 7. között kerül sor.

Az április 11. – május 14. közötti első szakaszban a gyermekeket a tanintézménybe személyesen lehet beírni vagy online az intézmény honlapján, ha az engedélyezett oktatási intézmény az állami oktatási intézményekhez hasonlóan az előkészítő osztályba való beiratkozáshoz szükséges összes adatot beírta a számítógépes alkalmazásba, ellenkező esetben a beiratkozás csak az iskolában történik. Online beiratkozás esetén a beiratkozás érvényesítésére a kívánt oktatási intézménynél kerül sor.

A beiratkozási ív online kitöltése nem biztosíték arra, hogy a gyereket sikerült beírni a kiválasztott tanintézménybe. A szülő/gyám/törvényes képviselő köteles személyesen, az adott tanintézményben hitelesíttetni a beiratkozást.

A körzeti iskolába a gyereket automatikusan felveszik, amint jóváhagyják a beiratkozási kérvényét. A körzeten kívüli iskolában a gyerek kizárólag a szabadon maradt helyeket töltheti be, esetenként az általános vagy az adott iskola által megszabott szelekciós szempontoknak megfelelően. A beiratkozási ív kitöltésekor a szülőnek lehetősége van bejelölni azt az opciót, hogy a körzeti iskola tartson fenn egy helyet a gyerek számára, amennyiben a helyhiány miatt nem jut be a körzeten kívül választott iskolába.

Előkészítő osztályos lehet minden olyan gyerek, aki idén augusztus 31-ig betölti a 6. életévét, vagy aki szeptember 1. és december 31. között tölti be a 6. életévét – ebben az esetben a beiratkozáshoz szükség van az óvoda igazolására.

Ha a gyermek nem járt óvodába, a megyei vagy bukaresti Nevelési Tanácsadó és Erőforrásközpont (CJRAE) ajánlására van szükség. Hasonlóképp azoknak a gyerekeknek is szükséges beszerezni a jóváhagyást, akik külföldről tértek haza, illetve azoknak, akik nem jártak korábban óvodába.

Az RMDSZ egyik fontos küldetése meggyőzni a szülőket arról, hogy magyar iskolába adják gyerekeiket. Magyarul tanulni kétszeresen előny, hiszen a magyar nyelvű oktatást itthoni és magyarországi alapítványok, közintézmények is támogatják, például tehetségfejlesztési, felzárkóztatási vagy délutáni oktatási programokkal. Bővebben az előkészítő osztályba való beiratkozásról a <https://rmdsz.ro> oldalon lehet olvasni.

Mi leszek, ha nagy leszek? (illusztráció)

Fotó: Facebook/Kelemen Hunor

Külföldi állampolgárok foglalkoztatása

Munkavállalási engedéllyel és anélkül

A Romániában jogszerűen tartózkodó külföldieket a munkáltatók által a 2014. évi 25-ös számú módosított rendelet feltételei szerint megszerzett munkavállalási engedély alapján lehet foglalkoztatni.

Kivételesen nem szükséges munkavállalási engedélyt beszerezni bizonyos kategóriákba tartozó külföldiek számára a Románia területén történő foglalkoztatáshoz:

- többek között olyan külföldieknek, akiknek a román munkaerőpiachoz való szabad hozzáférést Románia más államokkal kötött szerződésai biztosítják, vagy a Románia területén hosszas tartózkodási joggal rendelkező külföldieknek, akárcsak a családegyesítési vagy a tanulmányi célból ideiglenes tartózkodási joggal rendelkező külföldieknek;

– azok a külföldi állampolgárok, akik kétoldalú megállapodások alapján vagy tudományos kutatási tevékenységre vonatkozó ideiglenes tartózkodási engedéllyel rendelkező, akkreditált vagy ideiglenesen engedélyezett romániai intézményekben ideiglenesen oktatási, tudományos vagy más sajátos

tevékenységet végeznek, valamint az oktatási miniszter rendelete alapján a különlegesen képzett személyzet, továbbá a kulturális miniszter rendelete alapján a romániai kulturális intézményekben művészeti tevékenységet folytató külföldiek, akárcsak azok a külföldiek, akik a minisztériumok vagy más központi vagy helyi közigazgatási hatóságok, illetve autonóm közigazgatási ható-

ságok kérésére magas képzettséggel ideiglenes tevékenységet folytatnak Románia területén.

Hasonlóképp a menedékkérők is mentesülhetnek, ha még folyamatban van a védelem valamely formájának megállapítására irányuló eljárás, illetve a megtúrt külföldiek, arra az időszakra, amíg Románia területén való tartózkodásukhoz engedélyt kaptak. Ugyancsak

mentesülnek Moldova Köztársaság, Ukrajna és a Szerb Köztársaság állampolgárai is, akiket Románia területén teljes munkaidős egyéni munkaszerződéssel foglalkoztatnak egy naptári évben legfeljebb 9 hónapos időtartamra.

A tanulmányi célú ideiglenes tartózkodási engedéllyel rendelkező külföldiek munkavállalási engedély nélkül csak egyéni részmunkaidős munkaszerződéssel foglalkoztathatók Románia területén, legfeljebb napi 6 órás munkaidőben. A munkavállalás céljából ideiglenes tartózkodási engedéllyel rendelkező, Románia területén teljes munkaidős egyéni munkaszerződéssel foglalkoztatott külföldi egy másik munkáltató által munkavállalási engedély nélkül csak részmunkaidős egyéni munkaszerződéssel, legfeljebb napi 4 órás munkaidőben foglalkoztatható Románia területén.

Au pair munkavállalók

A külföldiek Románia területén történő foglalkoztatásáról szóló 2014. évi 25-ös számú rendelet 12. cikkének rendelkezéseivel összhangban az au pair munkavállalói foglalkoztatási engedélyt a munkáltató, a fogadó család tagja számára

adják ki a külföldi munkavállaló legfeljebb egyéves időtartamra szóló egyéni részmunkaidős munkaszerződéssel történő foglalkoztatására, könnyű háztartási és gyermekgondozási tevékenység végzésére.

Az au pair munkavállalók foglalkoztatási engedélyének kiadására vonatkozó különleges feltételek a következők:

- életkora 18–30 év;
- a munkáltató, mint a fogadó család tagja, felelősséget vállal azért, hogy a külföldi személy romániai tartózkodásának teljes időtartama alatt gondoskodik az eltartásáról, a szállásáról és a szociális és egészségbiztosításáról;
- legalább középfokú végzettséggel rendelkezik;
- a munkáltató, aki a fogadó család tagja, nem azonos állampolgárságú a külföldivel, akinek az au pair foglalkoztatási engedélyt kéri, és nem áll családi kapcsolatban vele.

További információk erről a tevékenységi területről itt található: <https://igi.mai.gov.ro/wp-content/uploads/2024/03/OG-nr.-25.pdf>. (pálósy)

Illusztráció

4keréken

Szerkeszti: Nagy-Bodó Szilárd

Nem biztonságos a szilárdtest-akkumulátor

Az elektromos autók kedvelői közül sokan a szilárdtest-akkumulátort várják, ami számos problémát lesz képes megoldani. Az elmélet szerint ugyanis a szilárdtest-akkumulátorok sokkal könnyebbek, gyorsabban tölthetőek és nagyobb hatótávot tesznek lehetővé. Sokan, akik elektromos autót vennének, azon az állásponton vannak, hogy megvárják a szilárdtest-akkumulátort, ami sok szempontból egy jó ötletnek is tűnik, csakhogy van egy nem is olyan kis bökkenő: még egészen biztosan sokat kell rá várni.

A világ legnagyobb akkumulátorgyártója, a CATL szerint ugyanis még távol van a technológia széles körű bevezetése. Az ok pedig nagyon egyszerű: nem biztonságos a szilárdtest-akkumulátor. A gyártó vezérigazgatója, dr. Robin Zeng a Financial Timesnak magyarázta el, hogy miként is működnek ezek az akkumulátorok. A fő probléma a kémiai vegyületben keresendő, a

CATL tiszta lítium anódelektrodát használ, ezzel viszont az a gond, hogy folyamatosan magas nyomáson kell tartani, ami nem biztonságos. További nehezítő tényező, hogy az akkumulátorok térfogata töltéskor és merüléskor, minimálisan ugyan, de változik. Így pedig még nehezebb lenne megteremteni és fenntartani a magas nyomást. De ez csak az egyik probléma. A másik arra vonatkozik, hogy ha valamilyen oknál fogva megsérül az akkumulátortokozás, azaz a burkolat, akkor mérgező lítium-hidroxid kerül a levegőbe, ami az adott autó utasaira, a segítségnyújtó szervekre és a többi közlekedőre nézve is egyaránt ártalmas. Még tovább nehezíti a technológia piacképes megteremtését az, hogy a már említett magas nyomás miatt csak kevés töltési ciklus mellett lenne biztonságosnak nevezhető a szilárdtest-akkumulátor, azaz rövid lenne az élettartama, gyakrabban kellene cserélni, aminek érte-

lemszerűen anyagi és környezeti károsító következményei is lennének.

Míndez nem azt jelenti, hogy a CATL feladta a próbálkozást. Az elmúlt 10 évben szakemberei komoly kutatásokat végeztek, és értéket is elérésre jutottak. A jövőben is

folytatni fogják a munkát, keresik a lehetőségeket. De jelen állás szerint a legnagyobb akkumulátorgyártó nem ebben látja a jövőt. Annyi pedig bizonyos, hogy ha a CATL-nek nem sikerült tető alá hozni a szilárdtest-akkumulátort, akkor a többi gyártó még nehezebb helyzetből indul, persze ettől még a feladat nem lehetetlen. Tisztában kell lenni azzal, hogy a CATL az elektromosautó-akkumulátorok piacának nagyjából a 36%-át látja el, valamint olyan márkákkal dolgozik együtt, mint a Tesla, a Porsche, a Hyundai és a Ford. Az elmúlt egy évtizedben pedig semmilyen erőforrást nem sajnáltak a kutatásra, fejlesztésre, de most mégis azt mondják, hogy a jövő – legalábbis a közeli jövő – nem a szilárdtest-akkumulátorról fog szólni.

Ugyanakkor arról is beszélt dr. Robin Zeng, a CATL vezérigazgatója a Financial Timesnak, hogy jelenleg sokkal inkább a nátrium-ion akkumulátorokra érdemes figyelni,

ezeket mellesleg félszilárdnak is szokták nevezni. A technológiával 2021 óta foglalkozik mélyrehatóban a CATL, és a vezérigazgató elmondása szerint arra törekszenek, hogy úttörőek legyenek ezen a téren. A vállalat álláspontja szerint a félszilárd akkumulátorral sokkal jobb értéket lehet majd elérni, mint a jelenleg is használt lítium-ion akkumulátorokkal. Persze ilyen tekintetben sincs ingyenebéd, az már előre látható, hogy a nátrium-ion akkumulátor drágább lesz, mint a most használtak, viszont előreláthatólag nem fogja annyival megdobni az elektromos autók árát, mint amennyivel a szilárdtest-akkumulátor megemelte volna. Érdekes adalék, hogy a félszilárd-akkumulátor technológiája nemcsak a CATL fantáziáját mozgatta meg, hanem a Stellantisét is. Az autókonzern is elkezdett dolgozni a nátrium-ion akkumulátorokon, számára a fő cél az lenne, hogy csökkentse az elektromos autói súlyát.

Szilárdtest-akkumulátor

Forrás: villanyautosok.hu

Felére csökkent a Tesla FSD ára

Tesla Full Self Driving (FSD)

Forrás: Car and Drive

Az FSD, vagyis a Full Self Driving név ne tévesszen meg senkit, ez csak az elnevezése a Tesla vezetéstámogató rendszerének, ami egyre szélesebb körben használható, illetve az amerikai sofőrök már több szituációban, élesen is tesztelhetők, hogy mit tud a rendszer. Az is tagadhatatlan, hogy folyamatosan fejlődik az FSD, és egyre változatosabb helyzeteket is képes magától, a sofőr beavatkozása nélkül megoldani, de még így is csökken a kereslet, egyre kevesebb ember vásárolja meg vagy fizet elő rá.

A Tesla egészen eddig drágán, 12.000 dollárért adta a Full Self Drivingot az autóihoz. Ezért az összegért az autó teljes élettartama alatt használhatta a tulajdonos. Továbbá van egy másik lehetőség is, ez a havi előfizetés, amelynek ára eddig 200 dollár volt. Ugyanakkor a Tesla is belátta, hogy valamit tenni kell annak érdekében, hogy emelkedjen a kereslet a szoftver iránt. Így Elon Musk kitalálta, hogy felére csökkenti az árakat. Így mostantól az életre szóló megvásárlás 6000 dollárba kerül, míg a havi díj 100 dol-

lárba csökkent. Utóbbi azok számára is a felére, vagyis 100 dollárra fog esni, akik korábban 200 dollárért fizettek elő.

Lehet örülni a döntésnek, és egészen biztosan örvendenek is azok, akik az Egyesült Államokban most vásárolnak Teslát, vagy havi díj ellenében használják az FSD-t. Viszont az a réteg, amely megvásárolta 12.000 dolláros áron a rendszert, most biztosan nem örvend, hiszen ennek fényében a megtérülés 5 évről 10 évre emelkedett. Egy átlagos amerikai pedig 8 évig használja az autóját, vagyis azok, akik még a régi áron vették meg a Full Self Driving csomagot, az esetek többségében veszteséget fognak elkönyvelni.

További fejlemény az FSD kapcsán, hogy az Egyesült Államok után Kanadában is elérhetővé teszi a gyártó a havi előfizetést – immáron kedvezményes áron. Arról egyelőre nincs hír, hogy Európába is elhoznák. Egyelőre a Földnek ezen a részen az úgynevezett Autopilot rendszert lehet megvásárolni a Teslába, de erre (még) nem létezik havi előfizetés.

Kína gőzerővel fejleszti a robottaxikat

Az Egyesült Államokban döcögősen megy, Európában pedig nem is létezik a robottaxi. Lényegében arról a technológiáról van szó, ami a megengedett, előre beprogramozott helyeken képes a teljes önvezetésre, vagyis soha nem kell beleszólni az automatika dolgába, a jármű akár egyedül, üresen is képes közlekedni. Ezt a technológiát próbálja most a személyszállítás terén alkalmazni a kínai Didi Global és az ázsiai ország egyik legismertebb autógyártója, a GAC. A projektre 50-50 százalékos tulajdonrészrel közös vállalatot hozott létre a két cég, ami április elején meg is kapta a működéshez szükséges hatósági engedélyt. A terv pedig kimondottan ambiciózus: már jövőre több ezer robottaxit szeretnének forgalomba helyezni.

Ez már csak azért is nagy vállalat, mert Amerikában több gond is volt a robottaxik körül, egyes esetekben feltarták a forgalmat, de történtek rosszabb dolgok is. A legelrettetőbb egyértelműen az volt, amikor egy ilyen gép-

jármű elütött egy embert, és métereken keresztül vonszolta maga után.

A két gyártó együttműködésében amúgy a Didi Global szállítja majd az autonóm üzemeltetéshez szükséges technológiát, míg a GAC magát az autót adja. Az értesülések szerint meghatározott korlátok között az autók képesek lesznek az úgynevezett 4-es szintű önvezetésre. Továbbá a Didi közleménye szerint a GAC-val közösen azért dolgoznak, hogy felgyorsítsák az autonóm vezetés tömeges alkalmazását, valamint az együttműködésnek köszönhetően a csökkenthetik a 4-es szintű önvezetésre képes járművek tömeggyártásának költségeit is. A kérdés már csak az, hogy valóban sikerül-e a kínai vállalatnak megcsinálnia azt, amit más, nagy múlttal rendelkező gyártók nem voltak képesek, és ha igen, mennyire lesz biztonságos maga a rendszer? Az ígéretek szerint legkésőbb egy év múlva választ kapunk ezekre a kérdésekre.

GAC GS4, illusztráció

Forrás: GAC Motor

Sikeres volt a 31. Tudományos Diákköri Konferencia

A kutatások, előadások és műhelymunkák jegyében

Április 24–27. között a marosvásárhelyi Kultúrpalotában szervezték meg a 31. Tudományos Diákköri Konferenciát, amelyen 270 tudományos dolgozatot mutattak be erdélyi és határon túli diákok orvosi, fogorvosi és gyógyszerészeti témákban. A TDK-n neves helyi és külföldi szakemberek is tartottak előadást, illetve a diákok 70 különféle műhelymunkán vehettek részt.

Nagy-Bodó Szilárd

Az eseményről *Czink Gergő*, a Marosvásárhelyi Magyar Diákszövetség (MMDSZ) elnöke és *Miklós Noémi*, a Tudományos Diákköri Konferencia (TDK) társfőszerzője tájékoztatót.

– Az erdélyi TDK-k különlegessége, hogy ezeket diákok szervezik, nem az egyetem adminisztratív személyzete. Ezt mind a diákok, mind a meghívott előadók értékelik. A rendezvény minden előadásán ingyenesen részt vehettek az érdeklődők, akiknek lehetőségük volt emlékdiplomát is igényelni egy online kitölthető űrlappal. Az volt a célunk, hogy pontosan tudjuk, hogy hányan vettek részt egy-egy előadáson, így azok végén kivetítettünk egy QR-kódot, ami az űrlapot rejtette, ezt kitöltve pedig az adott személy megkapta a diplomát – mondta Miklós Noémi, a TDK társfőszerzője, hozzátéve, hogy mind az előadások, mind a műhelymunkák iránt nagy volt az érdeklődés. Utóbbi csak a diákoknak szólt, és az 1160 helyből mintegy 1100 meg is lett.

– Az esemény mindenki számára ingyenes volt, ez pedig annak köszönhető, hogy a támogatók mellénk álltak, fontosnak érezték, hogy felkarolják az esemény létrehozását. A TDK-nak számos kiemelkedő pillanata van, hiszen ez az a rendezvény, ahol értékes előadásokat lehet meghallgatni, magyarul lehet bemutatni a kutatásokat, kapcsolatokat lehet építeni, és mindezek mellett van egy tudományos, de egyben kimondottan fiatalos légkör. A tapasztalatszerzés mellett a legnagyobb nyeresémet az, hogy ha valakinek a dolgozatát a zsűri érdemesnek találja arra, hogy az képviselje Marosvásárhelyt az Országos Tudományos Diákköri Konferencián, amelyet két évente szerveznek Magyarországon. A következő rendezvény jövő áprilisban lesz – mondta Czink Gergő.

Kiszélesítenék az előadások spektrumát

Már most készülnek a szervezők a jövő évi marosvásárhelyi TDK-ra, és az ideinek a tapasztalatait beleépítik a jövő évi szervezési folyamatokba. Feltett szándékuk, hogy 2025-ben is ingyenes legyen a TDK. Azt is tervezik, hogy kiszélesítik az előadások spektrumát. Már létezik a TDK-podcast, azt szeretnék, hogy legalább a panelbeszélgetések hanganyagát jövőtől itt, ezen a felületen közzétegyék – tudtuk meg Miklós Noémitől, aki az előadások audio- vagy videóanyagának nyilvánosságra hozatala kapcsán elmondta, hogy ennek vannak jogi kérdései, amiket tisztázni kell, azonban nem vetik el ennek a lehetőségét sem.

Az ázsiai közkórházról a mesterséges intelligenciáig

A 31. Tudományos Diákköri Konferencián előadást tartott *dr. Csapody Marcell* aneszteziológus és intenzív terápiás szakorvos, aki a Népszárműnek külön beszélt arról, hogy milyen körülmények vannak az ázsiai kórházakban. Elmondta, az európai viszonyokhoz képest Bangladesben a kórházakban hosszú sorban, sokat kell várakozni egy kivizsgálásra, a higiénia sem megfelelő, a hozzátartozók főzik meg a betegeknek az ételt, ők teszik tisztába őket, arról nem is beszélve, hogy a kórházak konyháin, várótermeiben a háziállatok látványa is teljesen megszokott. Ez jellemzi a közkórházakat, a katonai kórházak viszont európai mércével nézve is megállják a helyüket. Egy ilyen katonai kórházban egy magyar orvoscsapat sikeresen szétválasztott egy szíami ikerpárt.

Dr. prof. Freund Tamás akadémikus, neurobiológus, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke is tartott előadást a TDK-n. A szaktekinetly arról beszélt, hogy az információs robbanásnak nagy hatása van az emberek kreativitására. Napjainkban számos impulzus éri az agyat, ezeket az agy nem mindig tudja feldolgozni, ilyenkor pedig nem kizárt, hogy egyesek alkohol- vagy kábítószer-függővé válnak, ami igen káros a szervezetre. Ha Európába új szereket hoznak be, amelyekhez egyáltalán nincs szokva az itt élő ember szervezete, annak beláthatatlanok a következményei.

Az információs robbanás kapcsán megtudtuk, hogy a folyamatos képernyőkövetség is

káros hatással van a szervezetre, ezek fénye befolyásolja a melatonin – más néven alvás-hormon – szintjét – mondta *dr. Gáll Zsolt* egyetemi docens, a marosvásárhelyi George Emil Palade Orvosi, Gyógyszerészeti, Tudomány- és Technológiai Egyetem Gyógyszerészeti Karának dékánhelyettese, aki azt is hozzátette, hogy a melatonin és annak termelődése, szervezetünkben történő hasznosítása az étrendünkkel is összefüggésbe hozható.

A 31. Tudományos Diákköri Konferencián szó volt még a biológiai gyógyszerekről is. Ezek olyan problémákat oldanak meg, amelyek eddig a kismolekulás, klasszikus hatóanyagokkal nem voltak lehetségesek. Ilyen az autoimmun kórkép vagy a bizonyos ráktípusok, mondta el lapunknak *dr. Martinek Tamás*, a Szegedi Tudományegyetem Orvosi Vegytani Intézetének és Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Karának tanszékvezető tanára.

Hiteles orvosi tájékoztatás kell a közösségi médiában is

Az orvosi újdonságokkal kapcsolatban mindig van egy bizonyos fokú szkepticizmus az emberek részéről, elég csak a koronavírus elleni védőoltásra gondolni, mondta *dr. Kvell Krisztián*, a Pécsi Tudományegyetem Gyógyszerésztudományi Karának docense, aki rávilágított arra is, hogy sokat segít, ha az emberek hiteles forrásból tájékozódnak, vagy egy bizonyos kérdés kapcsán kikérlik az orvos

véleményét is. Ezzel számos tévhitet vagy összeesküvés-elméletet meg lehet előzni, mondta az egyetemi docens. Az orvos a mesterséges intelligenciáról hangsúlyozta, hogy a technológiát a kutatásokban már évek óta hatékonyan használják, szerinte ez is egy bizonyíték arra, hogy az AI biztonságos.

A mesterséges intelligencia kapcsán látni kell azt is, hogy ez mostanra egy olyan technológia, amelyet kötelezően használni kellene az orvoslás területén is, de nem zárható ki az ember sem a folyamatból, mutatott rá *dr. Garami Zsolt*, a houstoni Methodist DeBakey Heart & Vascular Center Vascular Ultrasound Lab igazgatója, aki 2008 óta a NASA különböző munkacsoportjaival is együtt dolgozik.

Maradva a technológiánál, meg kell jegyezni azt is, hogy az orvosok napjainkban egyre inkább arra törekednek, hogy hiteles információkat juttassanak el az emberekhez. Ehhez a közösségi médiát is használják, ahol meg kell teremteni a hiteles információs felületeket, amelyekben bízhatnak az emberek – mondta *dr. Bauer Orsolya* sebész, azt is hozzátéve, hogy ha az emberek elolvassák, megnézik a tartalmakat és kérdéseket is tesznek fel, megkaphatják a szükséges helyes információt.

A stresszről, kezeléséről, leküzdéséről és a saját programok észszerű beütemezéséről is szó volt a 31. Tudományos Diákköri Konferencián. Az egyetem – különösen a vizsgaidőszak, a szesszió – nagy stresszfaktort hordoz magában, ami próbára teszi az embereket. Ha valóban olyan könnyű lenne, mint ahogyan azt sokan állítják, akkor mindenki egyetemet végezne – mondta *dr. Marton László* diabetológus rezidens orvos, aki arra is rávilágított, hogy nem szabad hagyni, hogy a stressz tönkretegye a szervezetünket. Továbbá azzal is tisztában kell lenni, hogy ha beosztjuk az időt, és bizonyos problémákat elhalasztunk, így szabadidőt is teremthetünk magunknak, s egy ideig megszabadulunk a stressztől.

A TDK kapcsán kiemelendő az a tény is, hogy először Erdélyben Marosvásárhelyen szerveztek ilyen eseményt. Sőt az akkori Marosvásárhelyi Magyar Diákszövetség támogatta az Országos Magyar Diákszövetséget abban, hogy kiterjessze a TDK-t a társadalom- és mérnöki tudományokra is. Ugyanakkor azt is szem előtt kell tartani, hogy a tudományos kutatás nélkül az orvoslás is egyszerű munka, ezért is nagy eredmény, hogy létezik a medicina területén is Tudományos Diákköri Konferencia – mondta *dr. Vass Levente* egészségügyi szakpolitikus, az Egészségügyi Minisztérium volt államtitkára, egykori diákszövetségi elnök.

Összességében az idei TDK is bebizonyította, hogy az egyetemi hallgatók az órákra és a vizsgákra való felkészülés mellett magas színvonalú eseményt tudnak szervezni, amely az orvostudomány minden területére kiterjed. Egyre több dolgozatot nyújtanak be az érdeklődők, a neves belföldi és külföldi szakemberek előadásai emelik a színvonalat.

Közel telt házas előadás a Kultúrpalota nagytermében a TDK-n

Forrás: MMDSZ

Maros Megyei Tanács

A kritikus technológiákba való beruházásokra várunk projektötleteket a Maros megyei vállalkozóktól

A Maros Megyei Tanács tájékoztatja a magánszféra szereplőit a 2021-2027 közötti időszakra vonatkozó Méltányos átállási program finanszírozási lehetőségéről a Stratégiai Technológiák Európaért Platform (STEP) keretében. Az Európai Beruházások és Projektek Minisztériuma által kezdeményezett felhívás célja, hogy lehessen feltérképezni Maros megyében azokat a stratégiai projekteket, amelyek megfelelnek a STEP célkitűzéseinek, és finanszírozhatók a méltányos átállási alapról.

Ennek érdekében a megyei önkormányzat arra kéri a Maros megyei nagyvállalatokat, kis- és középvállalkozásokat, hogy 2024. május 10-ig küldjék el a tranzitiejusta@cjmures.ro e-mail-címre a kritikus technológiák fejlesztésével vagy előállításával, illetve az értékláncok védelmével és megerősítésével kapcsolatos projektötleteiket az alábbi ágazatokban:

- digitális technológiák;
- tiszta és erőforrás-hatékony technológiák, beleértve a „nulla nettó kibocsátású” technológiákat;
- biotechnológiák.

A technológiák akkor minősülnek kritikusnak, ha az alábbi feltételek bármelyikének megfelelnek:

- jelentős gazdasági potenciállal rendelkező innovatív, feltörekvő és vezető szerepet betöltő elemet hoznak a hazai piacra;
- hozzájárulnak az EU stratégiai függőségének csökkentéséhez.

A Stratégiai Technológiák Európaért Platform (STEP) célja az Európai Unió iparának támogatása és az európai kritikus technológiákba történő beruházások fellendítése. A program által szeretnék csökkenteni az EU importfüggőségét a kulcsfontosságú technológiák terén, és arra ösztönöznék a tagállamokat, hogy ezeket a technológiákat itthon fejlesszék.

Az érdeklődők további információkat találnak a mellékelt linke kattintva: https://ro.cjmures.ro/mecanismul-pentru-o-tranzitie-justa/?doing_wp_cron=1714460364.3702900409698486328125

A Maros Megyei Tanács sajtóirodája

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Romtelecom-tudakozó – információ - 0766-121-234	• Optolens szemsebészeti - 0265/263-351	• Fogyasztóvédelmi hivatal - 0265/254-625
• Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112	• Dora Optics - 0733-553-976	• Vasútállomás - 0265/236-284
• Rendőrség - 0265/202-305	• Dora Medicals - 0265/212-971	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás
• SMURD (betegekkel kapcsolatos információk) - 0265/210-110	• Radiológia, echográfia Dr. Jeremiás István - 0265/222-446	Nemzetközi halottszállítás - 0265/215-119
• Sürgősségi szolgálat: – gyermekeknek - 0265/210-177	• Emma vendéglő, hidegtálak készítése - 0740-083-077	• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865
Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal - 0265/268-330	• Prefektúra - 0265/266-801	• koporsók, kellékek, - 0745-606-215
GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS, otthon gondozó szolgálat, 8-16 óra között: 0736-883-110	• RDS-RCS - 0365/400-401	• koszorúk - 0745-606-269
• Optika-Optofarm - 0265/212-304	• Áramszolgáltató vállalat – vidék - 0365/400-404	• és halottszállítás - 0758-047-604
- 0265/312-436	• Delgaz Grid - 0265/200-928	• Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442
- 0265/250-120	• Aquaserv: - 0800-500-929	- 0265/262-907
- 0265/263-351	– vidék - 0265/929	
	• központ - 0265/208-800	
	– központ - 0800/800-928	

Méltányos reklámdíj fejében
állandó szereplője lehet
a FONTOS TELEFONSZÁMOK
rovatnak.
Várjuk jelentkezését
a 0265/268 854-es telefonon.

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

SZAKEMBER vállal bádógosmunkát, tetőjavítást, meszelést, vakolást, kerítéskészítést. Tel. 0749-966-368, 0790-452-731, Csaba. (22707-I)

MINDENFÉLE

HÁZTETŐT készítünk cserépből vagy lemezből, szigetelünk kartonnal, poliészterrel, meszelünk, benti-kinti munkát, vasmunkát, kisebb javítást stb. vállalunk. Tel. 0756-825-935, Csaba. (22811-I)

SZAKEMBER vállal bármilyen építkezési munkát, javítást, tetőjavítást, meszelést. Anyagot biztosítunk. Vassal is dolgozunk, hegesztünk, vaskeletést készítünk. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0790-452-731, István. (22707-I)

VÁLLALUNK cserépmosást, festést, tetőjavítást, járólappolosítást. Tel. 0774-574-527. (22797-I)

VÁLLALUNK tetőjavítást, cserépforgatást, vaskapuhegesztést és bármilyen építkezési munkát (saját anyagból is), vakolást, meszelést, szigetelést. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0749-962-240, 0729-532-389, István. (22707-I)

FÜNYÍRÁST, sövénynyírás, fakivágást vállalunk. Tel. 0770-621-920. (22797-I)

MEGEMLÉKEZÉS

Életem elszállt, mint a virágillat,
de emléked ragyog, mint a csillag.
Jóságos szíved pihen a föld alatt,
minden könnycseppünk nyugtassa álmodat!

Mély fájdalommal emlékezünk, hogy egy éve itthagytál minket. Soha el nem múló fájdalommal emlékezünk életünk legszomorúbb napjára, 2023. május 1-jére, **NAGY LAJOS** (volt dákos) halálának első évfordulóján. Szívünkben örökké élni fogsz. Nyugodj békében! Bánatos felesége, fiai, menyei, unokái és a férjük. (p.-l)

Fájó szívvel emlékezünk május 1-jén szeretett nagymamánkra, **BÁLINT MARGITRA**

halálának 12., valamint **BÁLINT LAJOSRA** halálának 6. évfordulóján. Emléküket őrzi fiuk és menyük, unokáik: Márta és Enikő, dédunokáik: Orsi, Ervin és Kincső. *Messze ment, hol el nem érhetem, de emléke szívemben örökre megmarad.* (sz.-l)

ELHALÁLOZÁS

Szomorúsággal tudatjuk mindazokkal, akik szerették és ismerték, hogy

BALOGH ÁRPÁD volt TCM-kőműves 90 évesen megszűnt élni. Temetési szertartása 2024. május 3-án 15 órakor lesz a Vili Temetkezési Központban (Kápolna utca), és a maroszentgyörgyi új sírkertbe helyezük nyugalomra. A gyászoló család. (228/82-I)

Tájékoztatás jogi személyek számára

2024. május 15-étől a jogi személy adóalanyokkal kapcsolatos ügyintézés kizárólag internetes lesz.

A Marosvásárhelyi Helyiadó-hivatal tájékoztatja az adóalanyokat, hogy továbbfejlesztette az állampolgároknak kínált ügyintézési lehetőségeket a teljes digitalizáció irányában.

Így 2024. május 15-től a jogi személy adóalanyokkal kapcsolatos ügyintézés kizárólag internetes lesz; vagyis megszűnik az adóalany jelenlétét szükségeltető ügyfélablakos eljárás.

Az adóbevallások és a további okmányok benyújtása a helyi adóhatósághoz teljes mértékben elektronikus úton fog történni, a nap 24 órájában elérhető elektronikus adóügyi portál segítségével.

Az előző bekezdésben említett műveletek a beszkenelt okmányoknak a <https://platformacetateni.targu-mures.globalpay.ro/cetatean-login> internetcímre elérhető online platformra történő feltöltését jelentik ezután, a jogi személyekhez előzetesen rendelt felhasználónév és jelszó megadásával.

- Az online platform segítségével intézhető ügyek köre igen széles, éspedig lehetővé válik:
- az adóköteles javak és illetékköteles szolgáltatások (építmények, telkek, szállítóeszközök; valamint hirdetőtáblák, előadások, reklámszerződések, köztisztasági ellátás stb.) bejelentése;
 - az adóköteles javak, valamint az illetékköteles szolgáltatások törlése az adónyilvántartásból;
 - az elektronikus aláírással ellátott adóigazolások beszerzése;
 - a kiállított adóigazgatási és adóügyi okmányokból álló személyes iratcsomó megtekintése;
 - a bejelentett és az adónyilvántartásba vett adóköteles vagyontárgyak megtekintése;
 - az esedékes adófizetési kötelezettség(ek) lekérdezése;
 - az online kártyás fizetési műveletek.

Ha még nem regisztrált a platformra, kérjük, mielőbb készítsen magának ügyfélfiókot. A fiók létrehozása érdekében **töltse ki és írja alá elektronikusán a Beleegyző kérelmet**, majd küldje el ezt e-mailben az itlpj@dfltm.ro vagy directiafiscalocala@dfltm.ro címre. A Beleegyző kérelem formanyomtatványa az intézmény honlapján a www.dfltm.ro címen érhető el, vagy letölthető a Cerere_acord_PJ.pdf (dfltm.ro) címről.

A Beleegyző kérelem beküldése nyomán felhasználónevet és jelszót kap, amellyel bejelentkezhet a platformra, és igénybe veheti a felsorolt, valamennyi ügyintézési lehetőséget.

SZÖVÉRFI László
igazgató

SIMON Rodica
osztályvezető

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

Almási Kitti Elvarratlan szálak

Keresse fel kávézónkat a vásárhelyi könyvesboltban!

Margaret Mazzantini Újjászületés
Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

KÜLÖNLEGES KEDVEZMÉNY

*Az ajánlat 2024.05.31-ig érvényes, és bizonyos feltételekhez kötött.

SMILE dioptriacsökkentő
operáció most csak ~~7800~~
5000 lejért!

📍 DORA OPTICS KÓRHÁZ Marosvásárhely, Str. Fabrica de Zahăr Nr. 18D

☎ 0771 195 340

ETV ERDÉLYI MAGYAR
TELEVÍZIÓ

OPERATŐR-VÁGÓT

KERES FŐÁLLÁSBAN
AZ ERDÉLY TV,
A MAROSVÁSÁRHELYI STÚDIÓJÁBA

FELADATOK

- híradók és magazinműsorok képanyagának elkészítése
- helyszíni riportok, interjúk, beszélgetések forgatása
- élő bejelentkezések technikai lebonyolítása
- híryanagok, műsorok és magazin bejátszások vágása
- stúdió technikai előkészítése, többkamerás lebonyolítása

ELVÁRÁSOK

- középfokú végzettség (videotechnikai ismeretek előnyt jelentenek)
- filmes és/vagy televíziós gyakorlati tapasztalat
- számítógép-felhasználói ismeretek
- B-kategóriájú gépjárművezetői engedély
- csapatmunkára való hajlam és alkalmazkodóképesség
- gyorsaság, határozottság és pontosság

AJÁNLAT

- fiatal, dinamikus munkaközösség
- jó munkakörülmények
- megfelelő bérezés
- megbízható, stabil munkahely

A részletes szakmai önéletrajz leadásának határideje: 2024. május 7.
Jelentkezni az allas@erdely.tv email címen lehet.

**RADIO
KOKO**
ONLINE STREAMING

AZOMURES® ALKALMAZ
An AMEROPA Company

IPARI OPERÁTORT

• Fizetés bruttó 3600 és 6000 RON/hó között a gyakorlattól és végzettségtől függően.

KIEGÉSZÍTÉS

- Étkezési utalvány 40 RON/nap (átlagosan 840 RON/hónap)
- Nyaralási bónusz – a havi alapbérnek megfelelő összeg
- Napi 1 kávé vagy tea
- Szombat, vasárnap, munkaszüneti napokon dupla bér
- Műszaki és éjszakai bér
- Részleges szállítási költség fizetése
- 21 és 32 nap közötti szabadság
- Akár 9600 RON segítség családi eseményekre (születés, halálozás)
- Húsvéti bónusz - 500 RON
- Március 8-i prémium - 300 RON
- Karácsonyi bónusz - 500 RON
- Kiskorú gyermekek karácsonyi prémiuma – 300 RON
- Június 1. prémium kiskorú gyermekek után – 300 RON
- Június 1-i foglalkozások az alkalmazottak gyermekeivel
- Magán egészségbiztosítás
- Könyveskönyvtár előfizetés
- Ingyenes belépés a cég edzőtermébe a Weekend komplexumban
- Képesítő tanfolyamok és a munkavezetői vagy formációs vezetői pozícióba való előrelépés lehetősége

0730 089 265

0787 299 619

0723 109 466

0787 539 352

recrutare@azomures.com

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

radio.kptv.ro